

I

(Jogalkotási aktusok)

IRÁNYELVEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2015/2302 IRÁNYELVE

(2015. november 25.)

az utazási csomagokról és az utazási szolgáltatásegyüttesekről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, továbbá a 90/314/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A 90/314/EGK tanácsi irányelv ⁽³⁾ több fontos fogyasztói jogot állapít meg az utazási csomagokra vonatkozóan, különös tekintettel a tájékoztatási kötelezettségekre, a kereskedőknek a csomag teljesítésével kapcsolatos felelősségére, valamint az utazásszervező vagy utazásközvetítő fizetésképtelenségével szembeni védelemre. Mindazonáltal a jogszabályi keretet hozzá kell igazítani a piaci fejleményekhez annak érdekében, hogy az megfelelőbbé váljon a belső piac számára, továbbá hogy megszűnjenek a kétértelmű szabályok és a joghézagok.
- (2) A turizmus fontos szerepet játszik az Unió gazdaságaiban, és a csomagban értékesített, szervezett utazások, üdülések és társasutazások (a továbbiakban: utazási csomagok) jelentős arányt képviselnek az utazási piacon. Ez a piac komoly átalakuláson ment keresztül a 90/314/EGK irányelv elfogadása óta. A hagyományos forgalmazási csatornák mellett az internet egyre fontosabb eszköze az utazási szolgáltatások felkínálásának és értékesítésének. Az utazási szolgáltatásokat nem csupán a hagyományos utazási csomagok formájában állítják össze, hanem gyakran igény szerint kombinálva is. Az ilyen kombinált utazási szolgáltatások közül sok vagy jogi szempontból szürke zónába tartozik, vagy egyértelműen a 90/314/EGK irányelv hatályán kívül esik. Ez az irányelv arra irányul, hogy az említett fejleményeket figyelembe véve kiigazítsa a védelem hatályát, növelje az átláthatóságot, valamint erősítse az utazók és a kereskedők számára a jogbiztonságot.

⁽¹⁾ HL C 170., 2014.6.5., 73. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2014. március 12-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2015. szeptember 18-i álláspontja első olvasatban (HL C 360., 2015.10.30., 1. o.). Az Európai Parlament 2015. október 27-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽³⁾ A Tanács 90/314/EGK irányelve (1990. június 13.) a szervezett utazási formákról (HL L 158., 1990.6.23., 59. o.).

- (3) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 169. cikkének (1) bekezdése és 169. cikke (2) bekezdésének a) pontja előírja, hogy az Unió az EUMSZ 114. cikke alapján elfogadott intézkedésekkel hozzájárul a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosításához.
- (4) A 90/314/EGK irányelv tág mérlegelési jogkört biztosít a tagállamoknak az átültetés tekintetében. A tagállamok jogszabályai között ezért továbbra is jelentős eltérések mutatkoznak. A jogi széttagoltság magasabb költségeket eredményez a vállalkozások számára, és akadályokat támaszt azok elé, amelyek több országban kívánnak tevékenykedni, így korlátozza a fogyasztók rendelkezésére álló választási lehetőségeket.
- (5) Az EUMSZ 26. cikke (2) bekezdésének és 49. cikkének megfelelően a belső piac egy olyan, belső határok nélküli térség, amelyben biztosított az áruk és a szolgáltatások szabad mozgása, valamint a letelepedés szabadsága. Ezen a területen a valódi fogyasztói belső piac megteremtése érdekében össze kell hangolni az utazási csomagokra és az utazási szolgáltatásügyületesekre vonatkozó szerződésekből fakadó jogokat és kötelezettségeket, helyes egyensúlyt alakítva ki a magas szintű fogyasztóvédelem, valamint a vállalkozások versenyképessége között.
- (6) Jelenleg nincsenek teljes mértékben kiaknázva az utazási csomagok uniós piacának határon átnyúló lehetőségei. Az utazók védelmére vonatkozó különböző tagállami szabályok közötti eltérések visszatartják az egyik tagállamban élő utazókat attól, hogy egy másik tagállamban vásároljanak utazási csomagot vagy utazási szolgáltatásügyütest, valamint hasonlóképpen visszatartják az egyik tagállam utazásszervezőit és utazásközvetítőit attól, hogy egy másik tagállamban értékesítsék ezeket a szolgáltatásokat. Annak érdekében, hogy az utazók és a kereskedők maradéktalanul kihasználhassák a belső piac előnyeit, miközben magas szintű fogyasztóvédelem is biztosított az egész Unióban, szükség van a tagállamok utazási csomagokról és utazási szolgáltatásügyütesekről szóló jogszabályainak további közelítésére.
- (7) Az utazási csomagokat vagy utazási szolgáltatásügyüteseket vásárló utazók többsége az uniós fogyasztói jog értelmében vett fogyasztó. Ugyanakkor nem minden esetben könnyű különbséget tenni a fogyasztók, valamint a kisvállalkozások azon képviselői, illetve olyan szakemberek között, akik a fogyasztókéval azonos foglalmi csatornákat használnak a vállalkozásukkal vagy szakmai tevékenységükkel kapcsolatos utazások foglálásához. Az ilyen utazók gyakran hasonló szintű védelmet igényelnek. Vannak azonban olyan vállalatok és szervezetek, amelyek például egy utazási irodával – gyakran több utazási szolgáltatásra és meghatározott időtartamra – kötött általános megállapodás alapján foglalnak utazást. Az utóbbi típusú utazási formák nem teszik szükségessé a fogyasztók számára kialakított védelmi szint alkalmazását. Ezt az irányelvet ezért abban az esetben kell alkalmazni az üzleti úton utazókra – beleértve a szabadfoglalkozásúakat, az önálló vállalkozókat és más természetes személyeket is –, amennyiben nem általános megállapodás alapján foglalnak utazást. A „fogyasztó” egyéb uniós jogszabályokban szereplő fogalom meghatározásával való összetévesztés elkerülése érdekében az ezen irányelv alapján védelemben részesülő személyeket „utazóként” kell említeni.
- (8) Mivel az utazási szolgáltatások számos különféle módon állíthatók össze, célszerű utazási csomagnak tekinteni az utazási szolgáltatások valamennyi olyan kombinációját, amely rendelkezik az utazók által szokásosan az utazási csomagokhoz társított jellemzőkkel, különösen ha különálló utazási szolgáltatások egyetlen utazási termékben történő egyesítésére kerül sor, amelynek megfelelő teljesítéséért az utazásszervező felelősséget vállal. Az Európai Unió Bíróságának ítélezési gyakorlata⁽¹⁾ értelmében nincs jelentősége annak, hogy az utazási szolgáltatások összeállítására az utazóval való bármely kapcsolatfelvételt megelőzően vagy az utazó kérésére, illetve az utazó választásának megfelelően kerül-e sor. Azonos elvek alkalmazandók, függetlenül attól, hogy a foglalást hagyományos kereskedőn keresztül vagy az internet segítségével intézték.
- (9) Az átláthatóság érdekében különbséget kell tenni az utazási csomag és az utazási szolgáltatásügyütes között, mely utóbbi esetében az internetes vagy hagyományos kereskedők úgy segítik elő az utazási szolgáltatások utazó általi megvásárlását, hogy az utazó különböző utazási szolgáltatókkal köt szerződést, többek között olyan foglalásügyütesek révén, amelyek nem viselik az utazási csomagok jellemzőit, továbbá amelyek vonatkozásában nem volna helyénvaló az utazási csomagokra vonatkozó valamennyi kötelezettség alkalmazása.
- (10) A piaci fejlemények fényében célszerű pontosabban meghatározni az utazási csomagokat olyan alternatív objektív kritériumok alapján, amelyek főként az utazási szolgáltatások bemutatásának és megvásárlásának módjával kapcsolatosak, továbbá amelyek alapján az utazók ésszerűen várhatják azt, hogy ezen irányelv révén védelemben részesüljenek. Ez a helyzet például akkor, ha egyetlen értékesítési pontról ugyanazon utazás vagy üdülés céljára több különböző típusú utazási szolgáltatásokat vásárolnak, és azokat azt megelőzően választják ki, hogy az utazóval fizetési megállapodás jön létre, vagyis ugyanazon foglalmi folyamat során, vagy ha e szolgáltatásokat összesítve vagy összárón kínálják, értékesítik vagy számítják fel, továbbá amennyiben ezeket a szolgáltatásokat a „csomag” kifejezéssel, vagy az érintett utazási szolgáltatások között szoros kapcsolatot jelző hasonló kifejezéssel hirdetik vagy értékesítik. Ilyen hasonló kifejezés lehet például a „kombinált ajánlat”, az „all inclusive” vagy a „teljes körű utazási ajánlat” kifejezés.

⁽¹⁾ Lásd a Bíróság Club Tour ítéletét, C-400/00, EU:C:2002:272.

- (11) Tisztázni kell továbbá, hogy utazási csomagnak kell tekinteni az olyan szerződések megkötése után egyesített utazási szolgáltatásokat, amely szerződések révén a kereskedő feljogosítja az utazót arra, hogy válasszon különböző típusú utazási szolgáltatások között, mint például az élményajándék-csomag. Ezenfelül utazási csomagnak kell tekinteni az utazási szolgáltatások kombinációját, amennyiben az utazó nevét, fizetési adatait és e-mail címét legkésőbb 24 órával az első utazási szolgáltatás foglalásának visszaigazolását követően továbbították a kereskedők között, és ezen az időtartamon belül sor került másik szerződés megkötésére.
- (12) Ugyanakkor az utazási szolgáltatás együttest meg kell különböztetni azoktól az utazási szolgáltatásoktól, amelyeket az utazó egymástól függetlenül, gyakorta eltérő időpontban foglal le, még abban az esetben is, ha ugyanazon utazás vagy üdülés céljából teszi ezt. Az interneten elérhető utazási szolgáltatás együtteseket szintén meg kell különböztetni az olyan becsatolt weboldalaktól, amelyeknek nem célja az utazóval való szerződéskötés, valamint azoktól a linkektől is, amelyek pusztán általános tájékoztatást nyújtanak az utazóknak további utazási szolgáltatásokról, például amikor egy szálloda vagy egy esemény szervezője a weboldalán – az esetleges foglalástól függetlenül – feltünteti a helyszíntre történő szállítási szolgáltatásokat kínáló valamennyi piaci szereplőt, vagy amennyiben sütiket (cookies) vagy metaadatokat alkalmaznak arra, hogy reklámokat helyezzenek el a weboldalakon.
- (13) Különös szabályokat kell megállapítani azon hagyományos és internetes kereskedők esetében, amelyek a saját értékesítési pontjukon tett egyetlen látogatás vagy kapcsolatfelvétel során nyújtanak segítséget különböző szolgáltatásokkal való különálló szerződések megkötéséhez, valamint az olyan internetes kereskedők esetében, amelyek – például online foglalás együttesek révén – célzottan segítik elő legalább egy másik további utazási szolgáltatás más kereskedőtől való megvásárlását, amennyiben a szerződés megkötésére az első utazási szolgáltatás foglalásának visszaigazolása után legkésőbb 24 órával sor kerül. A szolgáltatásvásárlás ilyen módon történő elősegítése gyakran a további utazási szolgáltatások vásárlását elősegítő kereskedő és a másik kereskedő közötti, díjazást is magában foglaló kereskedelmi kapcsolaton alapul, függetlenül a díjazás meghatározására vonatkozó számítási módszertől, amely függhet például a kattintások számától vagy az árbevételtől. Az említett szabályok lennének alkalmazandók például akkor, amikor az első utazási szolgáltatás – mint például egy repülőút vagy vasúti utazás – visszaigazolása mellett az utazó felkérést kap a kiválasztott utazási célállomáson hozzáférhető további utazási szolgáltatás (például szállodai szállás) lefoglalására, és megkapja a másik szolgáltató vagy egyéb köztes szereplő foglalási weboldalára vezető linket. Bár az említett utazási szolgáltatások nem minősülnek az ezen irányelv értelmében vett utazási csomagnak, amely szerint egyetlen utazásszervező felelős valamennyi utazási szolgáltatás megfelelő teljesítéséért, az ilyen utazási szolgáltatás együttes olyan alternatív üzleti modellt jelent, amely gyakran szoros versenyben áll az utazási csomagokkal.
- (14) A tisztességes verseny biztosítása és az utazók védelme érdekében az utazási szolgáltatás együttesek tekintetében is fenn kell állnia fizetésektelenség esetére a befizetett összegek visszafizetésére és az utazók hazaszállítására szolgáló kellő biztosíték rendelkezésre állására vonatkozó igazolási kötelezettségnek.
- (15) Indokolt, hogy az utazási szolgáltatás egyetlen utazási szolgáltatásként, önállóan történő megvásárlása ne minősüljön sem utazási csomagnak, sem utazási szolgáltatás együttesnek.
- (16) Annak érdekében, hogy nagyobb átláthatóságot biztosítsanak az utazók számára, és lehetővé tegyék számukra, hogy megalapozott döntéseket hozzanak a kínálatban szereplő, különböző típusú utazási szolgáltatásokról, helyénvaló előírni a kereskedők számára, hogy mielőtt az utazóval fizetési megállapodás jönne létre, egyrészt világosan és kifejezetten nyilatkozzanak arról, hogy utazási csomagot vagy utazási szolgáltatás együttest kínálnak-e, másrészt tájékoztassák a kapcsolódó védelmi szintről. A forgalmazott utazási termék jogi természetére vonatkozóan a kereskedő által nyújtott nyilatkozatnak meg kell felelnie az érintett termék valódi jogi természetének. Az érintett felügyeleti hatóságoknak közbe kell lépniük, amennyiben a kereskedők nem nyújtanak pontos tájékoztatást az utazók számára.
- (17) Kizárólag a különböző típusú utazási szolgáltatások – mint például szállás, utasok buszos, vasúti, vízi vagy légi szállítása, valamint gépjármű vagy egyes motorkerékpárok kölcsönzése – kombinációja vehető figyelembe az utazási csomagként vagy utazási szolgáltatás együttesként való azonosítás céljából. A tartózkodási célú szállásadás – a hosszú távú nyelvtanfolyamokat is beleértve – ezen irányelv értelmében nem tekinthető szállásadásnak. A pénzügyi szolgáltatások, így például az utazási biztosítások nem tekinthetők utazási szolgáltatásoknak. Nem tekinthetők önálló utazási szolgáltatásoknak továbbá a valamely utazási szolgáltatás szerves részét képező szolgáltatások. Ideértendő például a személyszállítás részeként végzett poggyászszállítás és az olyan kisebb szállítási szolgáltatások, mint például az idegenvezetés utazások, illetve a szálloda és a repülőtér vagy vasútállomás közötti transzfer, továbbá a szállásadás részeként biztosított étel, ital és takarítás, illetve a szállóvendégek részére az olyan helyszíni létesítményekhez biztosított hozzáférés, mint például az úszómedence, a szauna, a wellness részleg vagy a tornaterem. Ez azt is jelenti, hogy azokban az esetekben, amelyekben – az üdülési célú hajóúttól eltérően – az éjszakai szállásadás a közúti, vasúti, vízi vagy légi személyszállítás része, a szállásadás nem tekinthető saját jogán utazási szolgáltatásnak, ha a fő alkotóelem egyértelműen a személyszállítás.

- (18) A személyszállításnak, a szállásadásnak és a gépkocsik vagy egyes motorkerékpárok kölcsönzésének nem a szerves részét képező egyéb turisztikai szolgáltatások lehetnek például a koncertekre, sporteseményekre, kirándulásokra vagy élményparkokba szóló jegyek, az idegenvezetés utazások, a sibirletek, valamint a sportfelszerelések, például sífelszerelés kölcsönzése, továbbá a wellness kezelések. Amennyiben azonban ezeket a szolgáltatásokat csak egyetlen más típusú utazási szolgáltatással, például szállásadással kombinálják, ez csak abban az esetben jelenti utazási csomag vagy utazási szolgáltatás együttes létrehozását, ha ezek az egyéb szolgáltatások értékének jelentős hányadát teszik ki az utazási csomag vagy utazási szolgáltatás együttes értékének, azokat az utazás vagy üdülés alapvető elemeként hirdetik, vagy annak egyéb módon az alapvető elemét képezik. Az egyéb turisztikai szolgáltatásokat abban az esetben kell az utazási csomag vagy utazási szolgáltatás együttes értékének jelentős hányadát kitevőnek tekinteni, ha a kombináció értékének legalább 25 %-át ezek alkotják. Tisztázni kell, hogy ha például egy önálló utazási szolgáltatásként foglalt szállodai szállást az utazónak a szállodába való megérkezését követően más turisztikai szolgáltatásokkal egészítenek ki, az nem jelent utazási csomagot. Ez nem vezethet ezen irányelv olyan módon történő megkerüléséhez, hogy az utazásszervezők vagy utazásközvetítők előzetesen felkínálják az utazó számára, hogy válasszon további turisztikai szolgáltatásokat, majd csak akkor kötik meg az ezekre a szolgáltatásokra vonatkozó szerződést, miután az első utazási szolgáltatás teljesítése megkezdődött.
- (19) Mivel rövid távú utak esetében kevésbé kell védelemben részesíteni az utazókat, továbbá annak elkerülése érdekében, hogy szükségtelen terheket rójanak a kereskedőkre, ki kell zárni ezen irányelv hatálya alól a 24 óránál rövidebb, szállásadást nem tartalmazó utakat, valamint azokat az utazási csomagokat és utazási szolgáltatás együtteseket, amelyeket alkalmoszerűen és nonprofit alapon, kizárólag az utazók egy szűk körére korlátozódon kínálnak fel, illetve segítik elő igénybevételüket. Ezen utóbbiak közé tartozhatnak például az olyan utazások, amelyeket karitatív szervezetek, sportklubok vagy iskolák évente néhány alkalommal a saját tagjaik számára szerveznek úgy, hogy nem kínálják őket a nyilvánosság számára. Megfelelő, nyilvánosan elérhető tájékoztatást kell közzétenni erről a kizárásról, hogy a kereskedők és az utazók megfelelő információkkal rendelkezzenek arról, hogy az ilyen utazási csomagok és utazási szolgáltatás együttesek nem tartoznak ennek az irányelvnek a hatálya alá.
- (20) Ez az irányelv nem érinti a nemzeti szerződési jognak azon vonatkozásait, amelyeket nem szabályoz.
- (21) Az uniós jognak megfelelően továbbra is tagállami hatáskör marad ezen irányelv rendelkezéseinek az irányelv hatályán kívül eső területekre történő alkalmazása. A tagállamok tehát fenntarthatnak vagy bevezethetnek az ezen irányelv hatálya alá nem tartozó szerződésekre vonatkozóan az ezen irányelv rendelkezéseinek vagy egyes rendelkezéseinek megfelelő nemzeti jogszabályokat. A tagállamok például fenntarthatnak vagy bevezethetnek megfelelő rendelkezéseket bizonyos olyan önálló szerződésekre vonatkozóan, amelyek különálló utazási szolgáltatásokra (például nyaraló bérbeadására) vonatkoznak, illetve olyan utazási csomagokra és utazási szolgáltatás együttesekre vonatkozóan, amelyeket kizárólag alkalmoszerűen, nonprofit alapon, az utazók egy szűk körére korlátozódon kínálnak fel, illetve segítik elő igénybevételüket, továbbá olyan utazási csomagokra és utazási szolgáltatás együttesekre vonatkozóan, amelyek időtartama 24 óránál rövidebb és nem tartalmaznak szállásadást.
- (22) Az utazási csomagoknak az a legfontosabb jellemzőjük, hogy egy kereskedő utazásszervezőként felel az utazási csomag egészének megfelelő teljesítéséért. Egy kereskedő – általában hagyományos vagy internetes utazási iroda – kizárólag azokban az esetekben járhat el pusztán utazásközvetítőként vagy egyéb köztes szereplőként és mentesülhet az utazásszervezőként viselendő felelősség alól, ha egy másik kereskedő jár el az utazási csomagot összeállító utazásszervezőként. Annak, hogy egy kereskedő egy adott utazási csomagot összeállító utazásszervezőnek minősül-e, az a kereskedőnek az utazási csomag létrehozatalában való részvételétől kell függenie, nem pedig attól, hogy a kereskedő üzleti tevékenységét miként nevezi meg. Annak mérlegelésekor, hogy a kereskedő utazásszervező vagy utazásközvetítő-e, nem szabad különbséget tenni aszerint, hogy a kereskedő a kínálati oldalon vagy az utazó nevében eljáró ügynökként végzi-e tevékenységét.
- (23) A 90/314/EGK irányelv mérlegelési jogkört biztosított a tagállamoknak annak meghatározása tekintetében, hogy az utazásközvetítők vagy az utazásszervezők, illetve az utazásközvetítők és az utazásszervezők együttesen feleljenek-e az utazási csomag megfelelő teljesítéséért. Ez a rugalmasság egyes tagállamokban bizonytalanságokhoz vezetett azzal kapcsolatban, hogy mely kereskedő felelős az érintett utazási szolgáltatások teljesítéséért. Ezért ebben az irányelvben egyértelműen meg kell határozni, hogy az utazásszervezők feleljenek-e az utazási csomagra vonatkozó szerződésben meghatározott utazási szolgáltatások teljesítéséért, kivéve, ha a nemzeti jogszabályok úgy rendelkeznek, hogy az utazásszervező és az utazásközvetítő egyaránt felelősséggel tartozik.
- (24) Az utazási csomagok vonatkozásában az utazásközvetítőknek az utazásszervezőkkel együtt kell felelniük a szerződést megelőző tájékoztatásért. A kommunikáció – különösen a több országra kiterjedő esetekben való – megkönnyítése érdekében, az utazóknak azon az utazásközvetítőn keresztül is kapcsolatba kell tudniuk lépni az utazásszervezővel, akinél az utazási csomagot megvásárolták.
- (25) Az utazónak az utazási csomag megvásárlását megelőzően meg kell kapnia valamennyi szükséges információt, akár távközlési eszközök révén, akár irodában vagy más forgalmazási módon kerül sor az értékesítésre. Ezen tájékoztatás során a kereskedőnek figyelmet kell fordítania az életkoruk vagy testi fogyatékoságuk miatt különösen kiszolgáltatott utazók azon sajátos igényeire, amelyeket a kereskedő ésszerűen előre láthat.

- (26) Az utazásszervező weboldalán vagy tájékoztató füzetében szereplő hirdetésekben a szerződéskötést megelőző tájékoztatás részeként megadott – például az utazási szolgáltatások fő jellemzőire vagy árára vonatkozó – legfontosabb információknak jogilag kötelező erejűeknek kell lenniük, kivéve, ha az utazásszervező fenntartja ezen elemek módosításának jogát, és az ilyen változtatásokat világosan, közérthetően és kifejezetten közölték az utazóval az utazási csomagra vonatkozó szerződés megkötését megelőzően. Mindazonáltal az aktualizálást könnyen lehetővé tevő, új kommunikációs technológiák fényében már nem szükséges a tájékoztató füzetekre vonatkozó különös szabályokat megállapítani, ugyanakkor helyénvaló gondoskodni arról, hogy közöljék az utazóval a szerződéskötést megelőző tájékoztatásban bekövetkezett változásokat. Minden esetben lehetővé kell tenni a szerződéskötést megelőző tájékoztatás módosítását, amennyiben ahhoz az utazási csomagra vonatkozó szerződés mindkét részes fele kifejezetten hozzájárul.
- (27) Az ezen irányelvben megállapított tájékoztatási kötelezettségek teljes körűek, azonban nem érintik az egyéb alkalmazandó uniós jogszabályokban ⁽¹⁾ megállapított tájékoztatási követelményeket.
- (28) Az utazásszervezőknek általános tájékoztatást kell nyújtaniuk a célszországban fennálló vízumkötelezettségekről. A vízumkérelmek elbírálásához hozzávetőlegesen szükséges időtartamra vonatkozó információk a célszország által adott hivatalos tájékoztatásra való hivatkozással is megadhatók.
- (29) Figyelembe véve az utazási csomagokra vonatkozó szerződések sajátosságait, rögzíteni kell a szerződő felek jogait és kötelezettségeit az utazási csomag megkezdése előtti és utáni időszakra vonatkozóan, különösen az utazási csomag nem megfelelő teljesítése vagy egyes körülmények változása esetére.
- (30) Mivel az utazási csomagokat gyakran hosszú idővel a teljesítésük előtt vásárolják meg, előre nem látható események következhetnek be. Ezért az utazóknak bizonyos feltételekkel jogosultnak kell lenniük arra, hogy az utazási csomagra vonatkozó szerződést átruházzák egy másik utazóra. Ilyen helyzetekben az utazásszervezőnek képesnek kell lennie kiadásainak megtérítésére, például amennyiben egy alvállalkozó díjat számít fel az utazó nevének megváltoztatásáért vagy a közlekedési jegy törléseért és egy új jegy kiadásáért.
- (31) Szükséges, hogy az utazók – a várható költségmentesítések, valamint az utazási szolgáltatások más módon való hasznosításából származó bevétel figyelembevételével megállapított, megfelelő és indokolt mértékű lemondási díj megfizetése ellenében – az utazási csomag megkezdése előtt bármikor felmondhassák az utazási csomagra vonatkozó szerződést. Biztosítani kell továbbá számukra a jogot arra, hogy díjmentesen felmondhassák az utazási csomagra vonatkozó szerződést, amennyiben elháríthatatlan és rendkívüli körülmények lényegesen befolyásolják az utazási csomag teljesítését. Ez kiterjedhet például a háborúra és más olyan súlyos biztonsági problémára, mint a terrorizmus, valamint az emberi egészséget veszélyeztető jelentős kockázatokra, például az úti cél helyén terjedő súlyos betegségekre, továbbá a természeti katasztrófákra, például az árvizekre vagy a földrengésekre, illetve az olyan időjárási körülményekre, amelyek következtében lehetetlen az utazási csomagra vonatkozó szerződésben meghatározott módon biztonságosan elutazni a célállomásra.
- (32) Egyes meghatározott helyzetekben az utazásszervezőnek is jogosultnak kell lennie arra, hogy az utazási csomag megkezdése előtt – kártérítés fizetése nélkül – felmondja az utazási csomagra vonatkozó szerződést, például ha a résztvevők nem érik el a minimális létszámot, és amennyiben ezt a lehetőséget fenntartották a szerződésben. Ebben az esetben az utazásszervezőnek az utazási csomag tekintetében teljesített minden befizetést vissza kell fizetnie.
- (33) Bizonyos esetekben lehetővé kell tenni, hogy az utazásszervező egyoldalúan módosítsa az utazási csomagra vonatkozó szerződést. Mindazonáltal az utazók számára biztosítani kell a jogot arra, hogy felmondják az utazási csomagra vonatkozó szerződést, amennyiben a módosítások az utazási szolgáltatások valamelyik fő jellemzőjét lényegesen megváltoztatják. Ez fennállhat például akkor, ha csökken az utazási szolgáltatások színvonala vagy

⁽¹⁾ Lásd: az Európai Parlament és a Tanács 2000/31/EK irányelve (2000. június 8.) a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem egyes jogi vonatkozásairól (az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv) (HL L 178., 2000.7.17., 1. o.) és az Európai Parlament és a Tanács 2006/123/EK irányelve (2006. december 12.) a belső piaci szolgáltatásokról (HL L 376., 2006.12.27., 36. o.), valamint az Európai Parlament és a Tanács 2111/2005/EK rendelete (2005. december 14.) a Közösségen belül működési tilalom alá tartozó légi fuvarozók közösségi listájának elfogadásáról és az üzemeltető fuvarozó kilette tekintetében a légi közlekedés utasainak tájékoztatásáról, valamint a 2004/36/EK irányelv 9. cikkének hatályaon kívül helyezéséről (HL L 344., 2005.12.27., 15. o.), az Európai Parlament és a Tanács 1107/2006/EK rendelete (2006. július 5.) a légi járműveken utazó fogyatékkal élő, illetve csökkent mozgásképességű személyek jogairól (HL L 204., 2006.7.26., 1. o.), az Európai Parlament és a Tanács 1371/2007/EK rendelete (2007. október 23.) a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről (HL L 315., 2007.12.3., 14. o.), az Európai Parlament és a Tanács 1008/2008/EK rendelete (2008. szeptember 24.) a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról (HL L 293., 2008.10.31., 3. o.), az Európai Parlament és a Tanács 1177/2010/EU rendelete (2010. november 24.) a tengeri és belvízi közlekedést igénybe vevő utasok jogairól, valamint a 2006/2004/EK rendelet módosításáról (HL L 334., 2010.12.17., 1. o.) és az Európai Parlament és a Tanács 181/2011/EU rendelete (2011. február 16.) az autóbusszal közlekedő utasok jogairól és a 2006/2004/EK rendelet módosításáról (HL L 55., 2011.2.28., 1. o.).

értéke. Az utazási csomagra vonatkozó szerződésben feltüntetett indulási vagy érkezési időpontok megváltozása abban az esetben tekinthető például lényegesnek, ha az jelentős kényelmetlenséget vagy pluszkiadást okozna az utazó számára, például a közlekedést vagy a szállást érintő nehézségek miatt. Az áremelés lehetőségét kizárólag abban az esetben helyénvaló biztosítani, ha a személyszállításához használt üzemanyag vagy egyéb energiaforrás költségei, az utazási csomagra vonatkozó szerződésben szereplő utazási szolgáltatások teljesítésében közvetlenül részt nem vevő harmadik fél által kiszabott adók vagy díjak, vagy az utazási csomagot érintő átváltási árfolyamok változtak meg, és csak akkor, ha a szerződésben kifejezetten fenntartották mind az ilyen áremelés lehetőségét, mind azt, hogy az említett költségek csökkenése esetén az utazó jogosult az ár megfelelő csökkentésére is. Az utazó számára biztosítani kell, hogy lemondási díj megfizetése nélkül is felmondhassa az utazási csomagra vonatkozó szerződést, amennyiben az utazásszervező a teljes ár 8 %-ánál nagyobb mértékű áremelésre tesz javaslatot.

- (34) Helyénvaló meghatározni az utazási csomagra vonatkozó szerződés nem szerződésszerű teljesítésével kapcsolatos jogorvoslatokra vonatkozó konkrét szabályokat. Az utazó számára biztosítani kell a jogot arra, hogy a problémákat megoldják, valamint amennyiben az utazási csomagra vonatkozó szerződésben foglalt szolgáltatások jelentős hányada nem teljesíthető, megfelelő alternatív szolgáltatásokat kell felkínálni az utazó számára. Biztosítani kell, hogy amennyiben az utazásszervező nem orvosolja a nem szerződésszerű teljesítést az utazó által megállapított ésszerű határidőn belül, az utazó ezt maga is megtehesse, és kérhesse a szükséges kiadások megtérítését. Bizonyos esetekben nem szükséges határidőt megállapítani, különösen ha a problémát haladéktalanul kell orvosolni. Ez a helyzet állna fenn például, ha az utazásszervező által biztosított busz késése miatt az utazónak taxival kellene utaznia ahhoz, hogy időben elérje repülőjárát. Az utazónak emellett árengedményre, az utazási csomagra vonatkozó szerződés felmondására és/vagy kártérítésre jogosultnak kell lennie. A kártérítésnek ki kell terjednie a nem vagyoni kárra is, például az érintett utazási szolgáltatások teljesítésével kapcsolatban felmerülő lényeges problémák miatt az utazás vagy üdülés élvezeti értékének csökkenésére. Az utazó számára elő kell írni, hogy – az eset körülményeit figyelembe véve – indokolatlan késedelem nélkül tájékoztassa az utazásszervezőt az utazási csomagra vonatkozó szerződésben foglalt utazási szolgáltatás általa észlelt nem szerződésszerű teljesítéséről. Ennek elmaradását figyelembe lehet venni az árengedmény vagy a kártérítés megfelelő mértékének megállapításakor, ha e tájékoztatással a kár elhárítható vagy csökkenthető lett volna.
- (35) A következetesség biztosítása érdekében helyénvaló összehangolni ezen irányelv rendelkezéseit az utazási szolgáltatásokra vonatkozó nemzetközi egyezményekkel, valamint az utasok jogairól szóló uniós jogszabályokkal. Amennyiben az utazásszervező felel az utazási csomagra vonatkozó szerződésben foglalt utazási szolgáltatások teljesítésének elmulasztásáért vagy nem megfelelő teljesítéséért, az utazásszervező számára lehetővé kell tenni, hogy hivatkozhasson a szolgáltatók felelősségének az alábbi nemzetközi egyezményekben foglalt korlátozásaira: a nemzetközi légi fuvarozásra vonatkozó egyes jogszabályok egységesítéséről szóló, 1999. évi montreali egyezmény⁽¹⁾, az 1980. évi Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF)⁽²⁾, valamint a tengeri utas- és poggyászszállításról szóló 1974. évi athéni egyezmény⁽³⁾. Amennyiben elháríthatatlan és rendkívüli körülmények fennállása miatt nem lehetséges biztosítani, hogy az utazó kellő időben visszaérkezzen az indulási helyre, az utazásszervezőnek kell viselnie az utazó – utazónként három éjszakát meg nem haladó időtartamra történő – elszállásolásával kapcsolatban felmerülő költségeket, kivéve, ha az utasok jogaira vonatkozó hatályos vagy jövőbeli uniós jogszabályok hosszabb időtartamokról rendelkeznek.
- (36) Ennek az irányelvnek nem szabad érintenie az utazóknak azt a jogát, hogy az ezen irányelv és egyéb vonatkozó uniós jogszabály vagy nemzetközi egyezmény alapján fennálló igényeket érvényesítsék, hogy ezáltal az utazóknak továbbra is lehetőségük legyen arra, hogy igényeket érvényesítsenek az utazásszervezővel, a fuvarozóval vagy bármely más felelős féllel, illetve adott esetben több féllel szemben. Világossá kell tenni, hogy a túlzott mértékű kártérítés elkerülése érdekében ezen irányelv által biztosított kártérítés vagy árengedmény összegét és az egyéb vonatkozó uniós jogszabály vagy nemzetközi megállapodás által biztosított kártérítés vagy árengedmény összegét le kell vonni egymásból. Az utazásszervező felelőssége nem érintheti azt a jogát, hogy harmadik felekkel, így akár a szolgáltatókkal szemben megtérítési igényrel lépjen fel.
- (37) Ha az utazó nehéz helyzetbe kerül az utazás vagy üdülés során, az utazásszervezőnek indokolatlan késedelem nélkül megfelelő segítséget kell nyújtania számára. E segítségnyújtásnak adott esetben főként az olyan kérdésekről való tájékoztatásból kell állnia, mint például az egészségügyi szolgáltatások, a helyi hatóságok és a konzuli segítségnyújtás, valamint gyakorlati segítség, például a távközlés és az alternatív utazási szolgáltatások tekintetében.

(1) A Tanács 2001/539/EK határozata (2001. április 5.) a nemzetközi légi szállítás egyes szabályainak egységesítéséről szóló egyezménynek (Montreali Egyezmény) az Európai Közösség részéről történő megkötéséről (HL L 194., 2001.7.18., 38. o.).

(2) A Tanács 2013/103/EU határozata (2011. június 16.) az Európai Uniónak az 1999. június 3-i vilnusi jegyzőkönyvvel módosított, 1980. május 9-i nemzetközi vasúti fuvarozási egyezményhez (COTIF) való csatlakozásáról szóló, az Európai Unió és a Nemzetközi Vasúti Fuvarozásiügyi Államközi Szervezet közötti megállapodás aláírásáról és megkötéséről (HL L 51., 2013.2.23., 1. o.).

(3) A Tanács 2012/22/EU határozata (2011. december 12.) az Európai Uniónak a tengeri utas- és poggyászszállításról szóló 1974. évi athéni egyezményhez csatolt 2002. évi jegyzőkönyvhöz – a 10. és 11. cikkei kivételével – való csatlakozásáról (HL L 8., 2012.1.12., 1. o.).

- (38) A Bizottság a légitársaságok fizetésképtelensége esetén a légi utasok védelméről szóló, 2013. március 18-i közleményében olyan intézkedéseket határozott meg, amelyek célja, hogy – többek között a 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾, valamint az 1008/2008/EK rendelet jobb érvényesítésével, továbbá az iparági érdekeltek bevonásával – javítsák a légi utasok védelmét a légitársaságok fizetésképtelensége esetén, amely intézkedések eredménytelensége esetén jogalkotási intézkedést is fontolóra lehetne venni. Az említett közlemény az egyik alkotóelem, vagyis a légi szállítási szolgáltatások megvásárlására vonatkozik, ezért nem érinti az utazási csomagokkal és az utazási szolgáltatásügyekkel kapcsolatos fizetésképtelenség szembeni védelmet.
- (39) A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az utazási csomagot vásárló utazók teljes körű védelemben részesüljenek az utazásszervező fizetésképtelenségével szemben. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a területükön letelepedett utazásszervezők biztosítékot nyújtsanak arra vonatkozóan, hogy fizetésképtelenségük esetén visszafizetik az utazók által vagy nevében befizetett teljes összeget, valamint, ha a szerződésnek a személyszállítás is részét képezi, gondoskodnak az utazók hazaszállításáról. Lehetővé kell tenni ugyanakkor az utazási csomag folytatásának az utazók részére történő felajánlását is. Jóllehet a tagállamok megőrzik mérlegelési jogkörüket a fizetésképtelenséggel szembeni védelem biztosításának módja tekintetében, gondoskodniuk kell arról, hogy a védelem hatékony legyen. A hatékonyság azt jelenti, hogy a védelemnek elérhetővé kell válnia, amint az utazásszervező likviditási problémái következtében az utazási szolgáltatásokat nem teljesítik, vagy amennyiben nem vagy csak részben fogják teljesíteni, vagy ha a szolgáltatók az utazókat arra kötelezik, hogy fizessenek azokért. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy előírassák, hogy az utazásszervezőknek az utazók részére igazolást kell adniuk arról, hogy kárigényükkel jogosultak közvetlenül a fizetésképtelenséggel szembeni védelem nyújtójához fordulni.
- (40) Ahhoz, hogy a fizetésképtelenséggel szembeni védelem hatékony legyen, ki kell terjednie a befizetett pénzüsszegeknek az utazásszervező fizetésképtelensége által előreláthatóan érintett összegére és adott esetben a hazaszállítás előre látható költségeire. Ez azt jelenti, hogy a fedezetnek elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy fedezze az utazók által vagy nevében a csúcsidőszakban szervezett utazási csomagok tekintetében előreláthatóan befizetendő valamennyi pénzüsszeget, figyelembe véve a befizetések beérkezése és az utazás vagy üdülés befejezése közötti időtartamot, valamint adott esetben a hazaszállítás előrelátható költségét. Ez általában véve azt jelenti, hogy a biztosítéknak az utazásszervező utazási csomagok értékesítéséből származó bevételének kellően magas százalékát kell fedeznie, továbbá a biztosíték olyan tényezőktől függhet, mint az értékesített utazási csomagok típusa – beleértve a szállítási módot is –, az úti cél, valamint a jogi korlátozások, vagy az utazásszervező kötelezettségvállalásai az általa átvehető előlegek összegére vonatkozóan és azok ütemezése a csomag teljesítésének megkezdése előtt. Míg a szükséges fedezet kiszámítható a legfrissebb üzleti adatok, például az előző üzleti év folyamán elért árbevétel alapján, az utazásszervezők számára elő kell írni, hogy a kockázatok növekedése esetén – az utazási csomagok értékesítésének jelentős növekedését is ideértve – igazítsák ki a fizetésképtelenséggel szembeni védelmet. A fizetésképtelenséggel szembeni hatékony védelmet illetően azonban nem lenne helyénvaló figyelembe venni a nagyon valószínűtlen kockázatokat, például több jelentős utazásszervező egyidejű fizetésképtelenné válását, amennyiben ez aránytalan mértékben befolyásolná a védelem költségét, és ezáltal csökkentené annak hatékonyságát. Az ilyen esetekben korlátozni lehet a pénzvisszafizetési garanciát.
- (41) Az utazási csomagra vonatkozó szerződések feleit és az utazók által vagy nevében teljesített befizetések fogadását illetően a nemzeti jogokban és gyakorlatokban meglévő különbségekre tekintettel a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az utazásközvetítők számára is előírják a fizetésképtelenséggel szembeni védelemről való gondoskodást is.
- (42) A 2006/123/EK irányelvvel összhangban helyénvaló olyan szabályokat megállapítani, amelyekkel megelőzhető, hogy a fizetésképtelenséggel szembeni védelemre vonatkozó kötelezettség akadályát képezze a szolgáltatások szabad mozgásának és a letelepedés szabadságának. A tagállamokat ezért kötelezni kell arra, hogy ismerjék el a letelepedés helye szerinti tagállam joga alapján biztosított, fizetésképtelenséggel szembeni védelmet. A fizetésképtelenséggel szembeni védelem terén zajló igazgatási együttműködés, valamint a különböző tagállamokban működő utazásszervezők és adott esetben utazásközvetítők felügyeletének megkönnyítése érdekében központi kapcsolattartó pontok kijelölésére kell kötelezni a tagállamokat.
- (43) Az utazási szolgáltatásügyes igénybevitelét elősegítő kereskedőket kötelezni kell arra, hogy tájékoztassák az utazókat arról, hogy nem utazási csomagot vásárolnak, és hogy az egyes utazási szolgáltatók egyedül felelnek szerződésük megfelelő teljesítéséért. Az utazási szolgáltatásügyes igénybevitelét elősegítő kereskedőket továbbá kötelezni kell arra, hogy nyújtsanak fizetésképtelenséggel szembeni védelmet a befizetett összegek visszafizetése, illetve – amennyiben ők felelnek a személyszállításért – az utazók hazaszállítása tekintetében, és tájékoztassák erről az utazókat. Az utazási szolgáltatásügyes részét képező egyes szerződések teljesítéséért felelős kereskedőkre az általános uniós fogyasztóvédelmi jog és az ágazatspecifikus uniós jogszabályok vonatkoznak.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 261/2004/EK rendelete (2004. február 11.) visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról, és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 46., 2004.2.17., 1. o.).

- (44) A tagállamoknak meg kell engedni, hogy amikor az utazási csomagokkal és az utazási szolgáltatásnyújtókkal kapcsolatban a fizetéseketelenséggel szembeni védelmi rendszerekre vonatkozó szabályokat megállapítják, figyelembe vehessék a kisebb vállalkozások sajátos helyzetét, biztosítva ugyanakkor, hogy az utazók azonos szintű védelemben részesüljenek.
- (45) Helyénvaló védelemben részesíteni az utazókat az utazási csomagok és utazási szolgáltatásnyújtók foglalási folyamata során bekövetkező hibákkal szemben is.
- (46) Szintén helyénvaló megerősíteni, hogy az utazók nem mondhatnak le az ezen irányelvből eredő jogaikról, továbbá hogy az utazásszervezők vagy az utazási szolgáltatásnyújtó igénybevétele elősegítő kereskedők nem mentesülhetnek kötelezettségeik alól arra hivatkozva, hogy csupán utazási szolgáltatónak, köztes szereplőként vagy más minőségben járnak el.
- (47) Indokolt, hogy a tagállamok meghatározzák az ezen irányelvet átültető tagállami rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókat, és biztosítsák azok végrehajtását. A szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.
- (48) Ezen irányelv elfogadása szükségessé teszi bizonyos uniós fogyasztóvédelmi jogi aktusok kiigazítását. Különösen azt kell világossá tenni, hogy a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ alkalmazandó ezen irányelv megsértése esetén. Továbbá tekintettel arra, hogy a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ a jelenlegi formájában nem vonatkozik a 90/314/EGK irányelv hatálya alá tartozó szerződésekre, módosítani kell a 2011/83/EU irányelvet, biztosítandó, hogy egyrészt az továbbra is alkalmazandó legyen az utazási szolgáltatásnyújtó részét képező egyes utazási szolgáltatásokra, amennyiben az említett egyes utazási szolgáltatások más módon nincsenek kizárva a 2011/83/EU irányelv hatálya alól, másrészt pedig hogy az említett irányelvben megállapított egyes fogyasztói jogok az utazási csomagokra is vonatkozzanak.
- (49) Ezen irányelv nem érinti a 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben lefektetett, a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályokat⁽³⁾, sem a nemzetközi magánjogra vonatkozó uniós szabályokat, köztük az 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet⁽⁴⁾.
- (50) Világossá kell tenni, hogy a fizetéseketelenséggel szembeni védelemre és az utazási szolgáltatásnyújtóval kapcsolatos tájékoztatásra vonatkozóan ebben az irányelvben foglalt szabályozási követelményeknek azokra a kereskedőkre is ki kell terjedniük, akik nem telepedtek le egy tagállamban sem, de akiknek a tevékenysége az 593/2008/EK rendelet és az 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁾ értelmében valamilyen módon egy vagy több tagállamra irányul.
- (51) Mivel az irányelv célját, nevezetesen a belső piac megfelelő működéséhez és a fogyasztók lehető legegységesebb, magas szintű védelmének megvalósulásához való hozzájárulást a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés léptéke miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (52) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és figyelembe veszi az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket. Ez az irányelv mindenképp tiszteletben tarja a Charta 16. cikkében foglalt vállalkozás szabadságát, ugyanakkor a Charta 38. cikkének megfelelően az Unión belül biztosítja a fogyasztók védelmének magas szintjét.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/2004/EK rendelete (2004. október 27.) a fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről („Rendelet a fogyasztóvédelmi együttműködésről”) (HL L 364., 2004.12.9., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/83/EU irányelve (2011. október 25.) a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 64. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 95/46/EK irányelve (1995. október 24.) a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 593/2008/EK rendelete (2008. június 17.) a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról (Róma I.) (HL L 177., 2008.7.4., 6. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1215/2012/EU rendelete (2012. december 12.) a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról (HL L 351., 2012.12.20., 1. o.).

- (53) A tagállamok és a Bizottság magyarázó dokumentumokról szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatának ⁽¹⁾ megfelelően a tagállamok vállalták, hogy indokolt esetben az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez az irányelv egyes elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszköz megfelelő részei közötti kapcsolatot magyarázó egy vagy több dokumentumot mellékelnek. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy indokolt ilyen dokumentumok átadása.
- (54) A 90/314/EGK iránylevet ezért hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

TÁRGY, HATÁLY, FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK ÉS A HARMONIZÁCIÓ SZINTJE

1. cikk

Tárgy

Ezen irányelv célja, hogy hozzájáruljon a belső piac megfelelő működéséhez és a fogyasztók lehető legegységesebb, magas szintű védelmének megvalósulásához azáltal, hogy az utazók és kereskedők közötti, utazási csomagokra és utazási szolgáltatásügyüttesekre vonatkozó szerződések tekintetében közelíti a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek bizonyos vonatkozásait.

2. cikk

Hatály

- (1) Ezt az irányelvet az utazók részére kereskedők által értékesítésre kínált vagy értékesített utazási csomagokra, valamint az utazók részére kereskedők által elősegített utazási szolgáltatásügyüttesekre kell alkalmazni.
- (2) Ez az irányelv nem alkalmazandó a következőkre:
- a) a 24 óránál rövidebb időtartamot felölelő utazási csomagok és utazási szolgáltatásügyüttesek, kivéve, ha ezek éjszakai szállást is tartalmaznak;
  - b) olyan utazási csomagok, amelyek felkínálása, és olyan utazási szolgáltatásügyüttesek, amelyek igénybevételének elősegítése alkalmasszerűen és nonprofit alapon, kizárólag az utazók szűk körére korlátozódóan történik;
  - c) olyan utazási csomagok és utazási szolgáltatásügyüttesek, amelyeket üzleti út megszervezésére irányuló olyan általános megállapodás alapján vásárolnak, amelyeket egy kereskedő és egy szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége céljából eljáró természetes vagy jogi személy kötött.
- (3) Ez az irányelv nem érinti a nemzeti szerződési jog általános szabályait, így a szerződések érvényességére, létrejöttére vagy hatályára vonatkozó szabályokat, amennyiben ez az irányelv ezeket az általános szerződési jogi kérdéseket nem szabályozza.

3. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „utazási szolgáltatás”:

- a) a személyszállítás;
- b) a szállásnyújtás, amely nem képezi szerves részét valamely személyszállítási szolgáltatásnak és nem lakáscélú;

⁽¹⁾ HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

- c) személygépkocsinak, a 2007/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁾ 3. cikke 11. pontja szerinti egyéb gépjárműnek vagy a 2006/126/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ 4. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti, A kategóriás vezetői engedélyhez kötött motorkerékpárnak a kölcsönzése;
- d) bármely olyan egyéb turisztikai szolgáltatás, amely nem képezi szerves részét az a), b) vagy c) pont szerinti utazási szolgáltatásoknak;
2. „utazási csomag”: legalább két különböző típusú utazási szolgáltatás kombinációja ugyanazon utazás vagy üdülés részeként, ha:
- a) az érintett szolgáltatásokat egy adott kereskedő kombinálja, beleértve azt az esetet is, amikor ez az utazó kérésére vagy választásával összhangban történik, az összes szolgáltatásra kiterjedő egyetlen szerződés megkötését megelőzően; vagy
- b) az érintett szolgáltatásokat, függetlenül attól, hogy az egyes utazási szolgáltatókkal külön-külön szerződések jönnek-e létre:
- i. egyetlen értékesítési helyen vásárolja meg az utazó, és a szolgáltatások kiválasztása még azelőtt megtörténik, hogy fizetési megállapodás jön létre az utazóval;
- ii. összesített vagy egy összegben meghatározott ár fejében kínálják, értékesítik, illetve ilyen árat számolnak fel értük;
- iii. „csomag” vagy más hasonló néven hirdetik vagy értékesítik;
- iv. olyan szerződés megkötését követően kombinálják, amely alapján a kereskedő különböző típusú utazási szolgáltatások közötti választásra biztosít jogot az utazónak; vagy
- v. különböző kereskedőktől vásárolja meg az utazó egymáshoz kapcsolódó, online foglalási folyamatok keretében, amelyek kapcsán az a kereskedő, akivel vagy amellyel az utazó először köt szerződést, továbbítja az utazó nevét, fizetési adatait és e-mail címét egy vagy több másik kereskedőnek, és ez utóbbival/utóbbiakkal az első utazási szolgáltatás foglalásának visszaigazolása után legkésőbb 24 órán belül szerződés jön létre.
- Az utazási szolgáltatások olyan kombinációi, amelyek esetében az 1. pont a), b) vagy c) alpontjában említett utazási szolgáltatásokból legfeljebb egy típust kombinálnak az 1. pont d) alpontjában említett egy vagy több turisztikai szolgáltatással, nem minősülnek utazási csomagnak, ha az utóbbi szolgáltatások:
- a) nem teszik ki jelentős hányadát az utazási kombináció értékének, és nem a kombináció alapvető elemeként hirdetik őket, illetve – a hirdetés módjától függetlenül – annak nem képezik alapvető elemét; vagy
- b) kiválasztásukra és megvásárlásukra csak azt követően kerül sor, hogy az 1. pont a), b) vagy c) alpontja szerinti valamely utazási szolgáltatás teljesítése megkezdődött;
3. „az utazási csomagra vonatkozó szerződés”: az utazási csomag egészére vonatkozó szerződés, vagy ha az utazási csomag nyújtására külön-külön szerződések alapján kerül sor, valamennyi olyan szerződés, amely az utazási csomagban foglalt utazási szolgáltatásokra vonatkozik;
4. „az utazási csomag megkezdése”: az utazási csomagban foglalt utazási szolgáltatások teljesítésének megkezdése;
5. „utazási szolgáltatásegyüttes”: ugyanazon utazáshoz vagy üdüléshez vásárolt legalább két különböző típusú utazási szolgáltatás, amely nem alkot utazási csomagot, és az egyes utazási szolgáltatókkal külön szerződések megkötését eredményezi, amennyiben a kereskedő:
- a) értékesítési pontjának egyetlen alkalommal történő felkeresése vagy azzal való kapcsolatfelvétel során elősegíti az utazók számára az egyes utazási szolgáltatások külön-külön való kiválasztását és kifizetését; vagy

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2007/46/EK irányelve (2007. szeptember 5.) a gépjárművek és pótkocsijaik, valamint az ilyen járművek rendszereinek, alkatrészeinek és önálló műszaki egységeinek jóváhagyásáról (keretirányelv) (HL L 263., 2007.10.9., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/126/EK irányelve (2006. december 20.) a vezetői engedélyekről (HL L 403., 2006.12.30., 18. o.).

- b) célzott módon elősegíti legalább egy további utazási szolgáltatásnak egy másik kereskedőtől való megvásárlását, feltéve, hogy ez utóbbi kereskedővel az első utazási szolgáltatás foglalásának visszaigazolása után legkésőbb 24 órán belül szerződés jön létre.

Amennyiben az 1. pont a), b) és c) alpontjában említett utazási szolgáltatásokból legfeljebb egy típusnak és az 1. pont d) alpontjában említett egy vagy több turisztikai szolgáltatásnak a megvásárlására kerül sor, az nem minősül utazási szolgáltatás-egyesítésnek, ha ez utóbbi szolgáltatások nem teszik ki jelentős hányadát a szolgáltatások összesített értékének, és nem az utazás vagy kombináció alapvető elemeként hirdetik őket, illetve – a hirdetés módjától függetlenül – annak nem képezik alapvető elemét.

6. „utazó”: minden olyan személy, akinek szándékában áll egy, ezen irányelv hatálya alá tartozó szerződés megkötése, vagy egy ilyen szerződés alapján utazásra jogosult;
7. „kereskedő”: bármely természetes vagy – akár magán-, akár köztulajdonban álló – jogi személy, aki vagy amely az ezen irányelv hatálya alá tartozó szerződések vonatkozásában szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körében – akár utazásszervezőként, utazásközvetítőként, utazási szolgáltatás-egyesítés igénybevételét elősegítő kereskedőként, akár utazási szolgáltatást nyújtó személyként – jár el, ideértve azt az esetet is, ha a kereskedő a nevében vagy javára eljáró bármely más személy közbeiktatásával végzi a tevékenységét;
8. „utazásszervező”: olyan kereskedő, aki vagy amely közvetlenül vagy másik kereskedő közbeiktatásával vagy egy másik kereskedővel együtt utazási csomagokat állít össze és értékesít vagy kínál értékesítésre, vagy az a kereskedő, aki vagy amely a 2. pont b) alpontjának v. alpontjával összhangban továbbítja az utazó adatait egy másik kereskedőnek;
9. „utazásközvetítő”: az utazásszervezőtől eltérő kereskedő, aki vagy amely utazásszervező által összeállított utazási csomagot értékesít vagy kínál értékesítésre;
10. „letelepedés”: a 2006/123/EK irányelv 4. cikkének 5. pontja szerinti letelepedés;
11. „tartós adathordozó”: olyan eszköz, amely lehetővé teszi az utazó vagy a kereskedő számára a személyesen neki címzett adatoknak a jövőben is hozzáférhető módon és az adat céljának megfelelő ideig történő tárolását, valamint a tárolt adatok változatlan formában történő megjelenítését;
12. „elháríthatatlan és rendkívüli körülmények”: az ilyen körülményekre hivatkozó fél által nem befolyásolható olyan helyzet, és amelynek következményeit valamennyi ésszerű intézkedés megtétele esetén sem lehetett volna elhárítani;
13. „nem szerződésszerű teljesítés”: az utazási csomagot alkotó utazási szolgáltatások teljesítésének elmulasztása vagy hibás teljesítése;
14. „kiskorú”: 18 évesnél fiatalabb személy;
15. „értékesítési hely”: ingó vagy ingatlan üzlethelyiség vagy kiskereskedelmi célú honlap vagy hasonló internetes értékesítési csatorna, beleértve azt az esetet is, amikor az utazók számára egyetlen közös platformon jelenik meg több kiskereskedelmi célú honlap, illetve internetes értékesítési csatorna, a telefonos szolgáltatást is beleértve;
16. „hazaszállítás”: az utazó visszaszállítása az indulási helyre vagy a szerződő felek megállapodása szerinti más helyre.

4. cikk

A harmonizáció szintje

Ha ez az irányelv másként nem rendelkezik, a tagállamok nem tarthatnak fenn és nem vezethetnek be nemzeti jogukban az ebben az irányelvben megállapított rendelkezésektől eltérő rendelkezéseket, ideértve az ezen irányelvben foglaltaknál szigorúbb vagy kevésbé szigorú rendelkezéseket is, amelyek az utazók eltérő szintű védelmét biztosítanák.

II. FEJEZET

TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉGEK ÉS AZ UTAZÁSI CSOMAGRA VONATKOZÓ SZERZŐDÉS TARTALMA

5. cikk

A szerződéskötést megelőző tájékoztatás

(1) A tagállamok biztosítják, hogy azt megelőzően, hogy az utazót az utazási csomagra vonatkozó szerződés vagy az arra vonatkozó ajánlat kötné, az utazásszervező, illetve az utazási csomag utazásközvetítő általi értékesítésének esetében az utazásközvetítő is általános tájékoztatást nyújt az utazónak az I. melléklet A. vagy B. részében foglalt, megfelelő tájékoztató formanyomtatványon, valamint – amennyiben ezek relevánsak az adott utazási csomag esetében – a következőkről:

a) az utazási szolgáltatások lényeges jellemzői:

- i. úti cél(ok), útvonal és a tartózkodás időtartama az időpontoknak, és ha a szállás is az utazási csomag részét képezi, a csomagba tartozó éjszakák számának a megadásával;
- ii. szállítóeszközök, azok jellemzői és kategóriái, az indulás és az érkezés helye, napja és ideje, közbenső megállók időtartama és helye, valamint a közlekedési csatlakozások.

Ha a pontos időpont még nincs meghatározva, az utazásszervezőnek vagy adott esetben az utazásközvetítőnek tájékoztatnia kell az utazót az indulás és a visszaérkezés megközelítő időpontjáról;

- iii. a szálláshely elhelyezkedése, főbb jellemzői és adott esetben a szóban forgó célország szabályai szerinti turisztikai osztályba sorolása;
- iv. az étkezési rend;
- v. látogatások, kirándulás(ok) vagy egyéb, az utazási csomag egyeztetett teljes árában foglalt szolgáltatások;
- vi. amennyiben az a kontextus alapján nem magától értetődő, annak megadása, hogy valamely utazási szolgáltatást az utazó egy csoport tagjaként vehet majd igénybe, és ebben az esetben – ha lehetséges – annak megadása, hogy várhatóan hány fős lesz a csoport;
- vii. amennyiben az utazó csak hatékony szóbeli kommunikáció révén tud megfelelően igénybe venni egyéb turisztikai szolgáltatásokat, annak megadása, hogy mely nyelven nyújtják a szóban forgó szolgáltatásokat; valamint
- viii. annak megadása, hogy az utazás vagy üdülés általában véve megfelel-e csökkent mozgásképességű személyek számára, illetve az utazó kérésére pontos információk arról, hogy az ő szükségleteit figyelembe véve megfelelő-e számára az utazás vagy üdülés;

b) az utazásszervező és adott esetben az utazásközvetítő kereskedelmi neve, földrajzi címe, telefonszáma és esetleges e-mail címe;

c) az utazási csomag teljes ára adókkal együtt, és adott esetben minden további díj, illeték és egyéb költség, illetve ha ezek a költségek ésszerű módon nem számíthatók ki a szerződéskötés előtt, akkor annak megjelölése, hogy milyen típusú olyan többletköltségek merülhetnek fel, amelyeket az utazónak kell viselnie;

d) fizetési feltételek, beleértve azt az összeget vagy az ár százalékban megadott azon részét, amelyet előlegként kell befizetni, valamint a fennmaradó egyenleg rendezésének ütemezését, illetve az utazó által fizetendő vagy biztosítandó pénzügyi biztosíték;

e) az a minimális utaslétszám, amely az utazási csomag lebonyolításának feltétele, valamint a 12. cikk (3) bekezdésének a) pontjában említett, az utazási csomag megkezdése előtti azon határidő, ameddig az utazásszervező a minimális utaslétszám el nem érése esetén felmondhatja az utazási szerződést;

- f) általános tájékoztatás a célország útlevél- és vízumelőírásairól, beleértve a vízumkérelmek elbírálási idejének hozzávetőleges megadását, valamint az egészségügyi előírásokra vonatkozó tájékoztatást;
- g) az arra vonatkozó információ, hogy az utazó az utazási csomag megkezdése előtt – a 12. cikk (1) bekezdésével összhangban – egy megfelelő lemondási díj, vagy adott esetben az utazásszervező részéről felszámított egységes lemondási díjak ellenében bármikor jogosult felmondani a szerződést;
- h) információ a szerződés az utazó részéről történő felmondása költségeinek vagy baleset, betegség vagy halál esetén a segítségnyújtás, ezen belül a hazaszállítás költségeinek fedezetéül szolgáló fakultatív vagy kötelező biztosításról.

Telefonon keresztül kötött, utazási csomagra vonatkozó szerződések esetében az utazásszervező és adott esetben az utazásközvetítő az utazónak általános tájékoztatást nyújt az I. melléklet B. részében foglaltak szerint, valamint tájékoztatja az első albekezdés a)–h) pontjában foglaltakról.

(2) A 3. cikk 2. b) pontjának v. alpontjában meghatározott utazási csomagok esetében az utazásszervezőnek, valamint azon kereskedőnek, akinek a részére az adatokat továbbították, biztosítaniuk kell, hogy azt megelőzően, hogy az utazót a szerződés vagy az arra vonatkozó ajánlat kötné, külön-külön ismertették vele az e cikk (1) bekezdésének első albekezdése a)–h) pontjában foglalt információkat, amennyiben azok az általuk ajánlott utazási szolgáltatások szempontjából relevánsak. Ezzel egyidejűleg az utazásszervezőnek is általános tájékoztatást kell nyújtania az I. melléklet C. részében foglalt tájékoztató formanyomtatványon.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett információkat világos, közérthető és kifejezett módon kell közölni. Írásbeli közlés esetén biztosítani kell az olvashatóságot.

6. cikk

A szerződéskötést megelőző tájékoztatás kötelező jellege és az utazási csomagra vonatkozó szerződés megkötése

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az utazóval az 5. cikk (1) bekezdésének első albekezdése a), c), d), e) és g) pontja szerint közölt információk az utazási csomagra vonatkozó szerződés szerves részét képezzék, és azokat csak a szerződő felek kifejezett hozzájárulása esetén lehessen módosítani. Az utazásszervezőnek vagy adott esetben az utazásközvetítőnek az utazási csomagra vonatkozó szerződés megkötése előtt világos, közérthető és kifejezett módon közölni kell az utazóval a szerződéskötést megelőzően nyújtandó információk bármilyen módosítását.

(2) Ha az utazásszervező vagy adott esetben az utazásközvetítő a további díjakra, illetékekre vagy egyéb költségekkel kapcsolatos, az 5. cikk (1) bekezdésének első albekezdése c) pontjában említett információkra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségének nem tesz eleget az utazási csomagra vonatkozó szerződés megkötése előtt, az utazó nem köteles megfizetni ezeket a többletköltségeket.

7. cikk

Az utazási csomagra vonatkozó szerződés tartalma és az utazási csomag megkezdését megelőzően rendelkezésre bocsátandó dokumentumok

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az utazási csomagra vonatkozó szerződések egyszerű és közérthető nyelven legyenek megfogalmazva, és amennyiben írásban készülnek, jól olvashatók legyenek. Az utazásszervezőnek, illetve utazásközvetítőnek az utazási csomagra vonatkozó szerződés megkötésekor vagy azt követően haladéktalanul tartós adathordozón az utazó rendelkezésére kell bocsátania a szerződés egy példányát, vagy az arról szóló visszaigazolást. Amennyiben az utazási csomagra vonatkozó szerződés megkötésére a felek együttes fizikai jelenlétével került sor, az utazó jogosult a szerződés nyomtatott példányát kérni.

A 2011/83/EU irányelv 2. cikkének 8. pontjában meghatározott, üzlethelyiségen kívül kötött szerződések esetében az utazási csomagra vonatkozó szerződés egy példányát vagy az arról szóló visszaigazolást papíron vagy – amennyiben az utazó hozzájárul – más tartós adathordozón kell az utazó rendelkezésére bocsátani.

(2) Az utazási csomagra vonatkozó szerződésnek, illetve a szerződés visszaigazolásának magában kell foglalnia a megállapodás teljes tartalmát, amelynek pedig magában kell foglalnia az 5. cikk (1) bekezdésének első albekezdése a)–h) pontjában említett összes információt, valamint az alábbiakat:

- a) az utazó különleges igényei, amelyeket az utazásszervező elfogadott;

- b) arra vonatkozó tájékoztatás, hogy az utazásszervező:
- i. a 13. cikkkel összhangban felelős a szerződésben foglalt valamennyi utazási szolgáltatás megfelelő teljesítéséért; valamint
  - ii. a 16. cikkkel összhangban köteles segítséget nyújtani, ha az utazó nehéz helyzetbe kerül;
- c) a fizetéseképtelenséggel szembeni védelem nyújtásáért felelős szervezet neve és elérhetőségei, köztük földrajzi címe, továbbá adott esetben az erre a célra, az érintett tagállam által kijelölt illetékes hatóság neve és elérhetősége;
- d) az utazásszervező helyi képviselőjének, egy kapcsolattartó pontnak vagy egyéb szolgálatnak a neve, címe, telefonszáma, e-mail címe, valamint adott esetben a faxszáma, amelyek segítségével az utazó gyorsan elérheti az utazásszervezőt, és hatékonyan tud vele kommunikálni annak érdekében, hogy az utazó segítséget kérjen, ha nehéz helyzetbe kerül, vagy ha panaszt kíván tenni az utazási csomaggal kapcsolatban észlelt bármilyen nem szerződészerű teljesítésről;
- e) arra vonatkozó tájékoztatás, hogy az utazó a 13. cikk (2) bekezdésének megfelelően köteles jelezni az utazási csomaggal kapcsolatban esetlegesen észlelt nem szerződészerű teljesítést;
- f) ha szülő vagy más arra feljogosított felnőtt kísérete nélkül kiskorúak utaznak szállást is tartalmazó utazási csomagra vonatkozó szerződés alapján, tájékoztatás arról, hogy hogyan létesíthető közvetlen kapcsolat a kiskorúval vagy a kiskorú tartózkodási helyén tartózkodó, a kiskorúért felelős személlyel;
- g) információk a rendelkezésre álló belső panaszkezelési eljárásokról és a 2013/11/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ szerinti alternatív vitarendezési mechanizmusokról, valamint adott esetben arról az alternatív vitarendezési fórumról, amely alá a kereskedő tartozik, és az 524/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ szerinti online vitarendezési platformról;
- h) információ az utazó azon jogáról, hogy a szerződést a 9. cikkkel összhangban más utazóra ruházhatja át.

(3) A 3. cikk 2. b) pontjának v. alpontjában meghatározott utazási csomagok esetében annak a kereskedőnek, akinek a részére az adatokat továbbították, tájékoztatnia kell az utazásszervezőt arról, hogy utazási csomag létrejöttét eredményező szerződés megkötésére került sor. A kereskedőnek meg kell adnia az utazásszervezőnek mindazon információkat, amelyek az utazásszervező kötelezettségeinek teljesítéséhez szükségesek.

Az utazásszervezőnek – mihelyt tudomást szerzett az utazási csomag létrejöttéről – tartós adathordozón az utazó rendelkezésére kell bocsátania a (2) bekezdés a)–h) pontjában említett információkat.

(4) A (2) és (3) bekezdésben említett információkat világos, közérthető és kifejezett módon kell közölni.

(5) Az utazásszervezőnek az utazási csomag megkezdése előtt megfelelő időben az utazó rendelkezésére kell bocsátania a szükséges nyugtákat, utalványokat, illetve menetjegyeket, valamint az indulás tervezett idejére és adott esetben az utasfelvétel határidejére, valamint a közbelső megállók, a csatlakozások és az érkezés tervezett idejére vonatkozó információkat.

8. cikk

Bizonyítási teher

Az e fejezetben meghatározott tájékoztatási követelmények teljesítésének bizonyítása a kereskedőt terheli.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/11/EU irányelve (2013. május 21.) a fogyasztói jogviták alternatív rendezéséről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról (fogyasztói alternatív vitarendezési irányelv) (HL L 165., 2013.6.18., 63. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 524/2013/EU rendelete (2013. május 21.) a fogyasztói jogviták online rendezéséről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról (fogyasztói online vitarendezési irányelv) (HL L 165., 2013.6.18., 1. o.).

III. FEJEZET

AZ UTAZÁSI CSOMAGRA VONATKOZÓ SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSA AZ UTAZÁSI CSOMAG MEGKEZDÉSÉT MEGELŐZŐEN

9. cikk

Az utazási csomagra vonatkozó szerződés átruházása más utazóra

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az utazó jogosult legyen átruházni az utazási csomagra vonatkozó szerződést egy olyan személyre, aki megfelel a szerződésre vonatkozó valamennyi feltételeknek, miután az utazásszervezőt erről az utazási csomag megkezdése előtt ésszerű időn belül, tartós adathordozón értesítette. Az utazási csomag megkezdése előtt legalább hét nappal történő értesítést minden esetben ésszerű időn belüli értesítésnek kell tekinteni.

(2) Az utazási csomagra vonatkozó szerződésből kilépő és az abba belépő fél egyetemlegesen felel az esedékes egyenleg és a szerződés átruházásából eredő további illetékek, díjak és egyéb költségek kifizetéséért. Az utazásszervezőnek tájékoztatnia kell a szerződésből kilépő felet az átruházás tényleges költségeiről. Ezek a költségek nem lehetnek aránytalanok, és nem haladhatják meg az utazásszervező által az utazási csomagra vonatkozó szerződés átruházásából adódóan viselt tényleges költségeket.

(3) Az utazási csomagra vonatkozó szerződés átruházásából eredő további illetékekre, díjakra és egyéb költségekre vonatkozó bizonylatokat az utazásszervező a szerződésből kilépő fél rendelkezésére bocsátja.

10. cikk

Az ár módosítása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az utazási csomagra vonatkozó szerződés megkötését követően csak akkor lehessen árat emelni, ha a szerződés kifejezetten fenntartja ennek lehetőségét, valamint rendelkezik arról, hogy az utazó a (4) bekezdés szerinti árengedményre jogosult. Ebben az esetben az utazási csomagra vonatkozó szerződésnek tartalmaznia kell az ármódosítás kiszámítási módját. Az ár kizárólag az alábbiak változásának közvetlen következményeként emelhető:

- a) a személyszállítás ára az üzemanyag vagy egyéb energiaforrás költségeiből eredően;
- b) a csomagban foglalt utazási szolgáltatásokra az utazási csomag teljesítésében közvetlenül részt nem vevő harmadik felek által kivetett adók vagy díjak, ideértve az idegenforgalmi adókat, a repülőtéri illetékeket vagy a behajózási, illetve kihajózási illetékeket a kikötőkben és a repülőtereken; vagy
- c) az adott utazási csomag esetében releváns átváltási árfolyamok.

(2) Ha az e cikk (1) bekezdésében említett áremelés mértéke meghaladja a csomag teljes árának 8 %-át, a 11. cikk (2)–(5) bekezdése alkalmazandó.

(3) Az áremelés annak mértékétől függetlenül, csak akkor megengedett, ha az utazásszervező erről tartós adathordozón, az áremelés indoklásával és a számítások feltüntetésével legkésőbb 20 nappal az utazási csomag megkezdése előtt világosan és közérthetően értesíti az utazót.

(4) Ha az utazási csomagra vonatkozó szerződés áremelés lehetőségéről rendelkezik, akkor az utazót megilleti az az árengedmény is, amely az (1) bekezdés a), b) és c) pontjában említett költségeknek a szerződéskötést követően, de az utazási csomag megkezdése előtt bekövetkező csökkenéséből ered.

(5) Árengedmény esetén az utazásszervezőnek jogában áll, hogy az utazónak visszafizetendő összegből levonja a ténylegesen felmerült adminisztratív költségeket. Az utazó kérésére az utazásszervezőnek ezeket az adminisztratív költségeket igazolnia kell.

11. cikk

Az utazási csomagra vonatkozó szerződés egyéb feltételeinek módosítása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az utazásszervező az utazási csomag megkezdése előtt a 10. cikk szerinti ármódosítás kivételével csak akkor módosíthassa egyoldalúan az utazási csomagra vonatkozó szerződési feltételeket, ha:

- a) az utazásszervező a szerződésben fenntartotta az erre vonatkozó jogát;
- b) a változás nem jelentős; és
- c) az utazásszervező a módosításról világos, közérthető és kifejezett módon, tartós adathordozón tájékoztatja az utazót.

(2) Ha az utazási csomag megkezdése előtt az utazásszervező kénytelen jelentősen megváltoztatni az 5. cikk (1) bekezdésének első albekezdése a) pontjában említett valamely utazási szolgáltatás fő jellemzőjét, vagy nem tudja teljesíteni a 7. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett különleges igényeket, illetve a 10. cikk (2) bekezdésének megfelelően az utazási csomag árának több mint 8 %-kal történő emelésére tesz javaslatot, az utazó az utazásszervező által megadott ésszerű határidőn belül:

- a) elfogadhatja a javasolt változtatást; vagy
- b) lemondási díj megfizetése nélkül felmondhatja a szerződést.

Ha az utazó felmondja az utazási csomagra vonatkozó szerződést, másik – ha lehetséges, azonos vagy magasabb színvonalú – utazási csomagot is elfogadhat, amennyiben az utazásszervező ezt felajánlja.

(3) Az utazásszervezőnek indokolatlan késedelem nélkül, világos, közérthető és kifejezett módon, tartós adathordozón tájékoztatnia kell az utazót:

- a) a (2) bekezdésben említett javasolt változtatásokról és adott esetben az utazási csomag árára gyakorolt, a (4) bekezdés szerinti hatásról;
- b) arról az ésszerű határidőről, amelyen belül az utazónak tájékoztatnia kell az utazásszervezőt a (2) bekezdés szerinti döntéséről;
- c) az alkalmazandó nemzeti joggal összhangban annak következményeiről, ha az utazó nem ad választ a b) pontban említett határidőn belül; valamint
- d) adott esetben a felajánlott másik utazási csomag és annak ára.

(4) Amennyiben az utazási csomagra vonatkozó szerződést érintő, a (2) bekezdés első albekezdésében említett módosítások vagy a (2) bekezdés második albekezdésében említett másik utazási csomag, illetve alacsonyabb színvonalú vagy költségű utazási csomagot eredményeznek, az utazó megfelelő árengedményre jogosult.

(5) Ha az utazási csomagra vonatkozó szerződést az e cikk (2) bekezdése első albekezdésének b) pontja értelmében felmondják, és az utazó nem fogad el másik utazási csomagot, az utazásszervező indokolatlan késedelem nélkül, de legkésőbb a szerződés felmondásától számított 14 napon belül visszafizeti az utazónak az általa vagy nevében befizetett teljes összeget. A 14. cikk (2), (3), (4), (5) és (6) bekezdése értelemszerűen alkalmazandó.

12. cikk

Az utazási csomagra vonatkozó szerződés felmondása és ellárási jog az utazási csomag megkezdése előtt

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az utazó az utazási csomag megkezdése előtt bármikor felmondhassa az utazási csomagra vonatkozó szerződést. Amennyiben az utazó e bekezdés szerint felmondja az utazási csomagra vonatkozó szerződést, kötelezhető arra, hogy megfelelő mértékű és indokolt lemondási díjat fizessen az utazásszervezőnek. Az utazási csomagra vonatkozó szerződés ésszerű, egységes lemondási díjakat határozhat meg a szerződés felmondásának az utazási csomag megkezdése előtti időpontját és az utazási szolgáltatások más módon való felhasználásából származó várható költségmegtakarítást és bevételt alapul véve. Egységes lemondási díjak hiányában a lemondási díj összege az utazási csomag árának és az utazási szolgáltatások más módon való felhasználásából eredő költségmegtakarításnak és bevételnek a különbözete. Az utazó kérésére az utazásszervezőnek meg kell indokolnia a lemondási díj összegét.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak ellenére az utazási csomag megkezdését megelőzően az utazó lemondási díj fizetése nélkül jogosult felmondani az utazási csomagra vonatkozó szerződést, ha a célállomás helyén vagy annak közvetlen közelében olyan elháríthatatlan és rendkívüli körülmények merülnek fel, amelyek az utazási csomag teljesítését jelentős mértékben befolyásolják, vagy lényegesen befolyásolják az utasoknak a célállomásra való szállítását. Az e bekezdés szerinti, az utazási csomagra vonatkozó szerződés felmondása esetén az utazó a csomag fejében befizetett teljes összeg visszafizetésére jogosult, de további kártérítésre nem.

(3) Az utazásszervező felmondhatja az utazási csomagra vonatkozó szerződést és visszafizetheti az utazónak az általa az utazási csomag fejében befizetett teljes összeget, anélkül, hogy további kártérítést kellene fizetnie, amennyiben:

a) az utazási csomagra jelentkezett személyek száma nem éri el a szerződésben meghatározott minimális létszámot, és az utazásszervező a szerződés felmondásáról a szerződésben meghatározott határidőn belül, de legkésőbb az alábbiak szerint értesíti az utazót:

i. 20 nappal az utazási csomag megkezdése előtt a hat napnál hosszabb utak esetében;

ii. hét nappal az utazási csomag megkezdése előtt a kettő és hat nap közötti időtartamú utak esetében;

iii. 48 órával az utazási csomag megkezdése előtt, a két napnál rövidebb utak esetében;

vagy

b) az utazásszervezőt elháríthatatlan és rendkívüli körülmények gátolják a szerződés teljesítésében, és indokolatlan késedelem nélkül, az utazási csomag megkezdése előtt értesíti az utazót a szerződés felmondásáról.

(4) Az utazásszervező visszafizeti a (2), illetve (3) cikk szerint megtérítendő összegeket az utazónak, az (1) bekezdés alkalmazása esetében pedig megtéríti az utazó által vagy nevében az utazási csomag fejében befizetett teljes összegnek a megfelelő lemondási díjjal csökkentett értékét. Az utazó részére való visszafizetést, illetve megtérítést indokolatlan késedelem nélkül, de legkésőbb az utazási csomagra vonatkozó szerződés felmondását követő 14 nappal teljesíteni kell.

(5) A tagállamok nemzeti jogukban úgy rendelkezhetnek, hogy az üzlethelyiségen kívül kötött, utazási csomagra vonatkozó szerződések esetében az utazónak 14 napos időszak áll rendelkezésére, amelynek során indokolás nélkül elállhat a szerződéstől.

IV. FEJEZET

AZ UTAZÁSI CSOMAG TELJESÍTÉSE

13. cikk

Felelősség az utazási csomag teljesítéséért

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az utazásszervező legyen felelős az utazási csomagra vonatkozó szerződésben meghatározott utazási szolgáltatások teljesítéséért, függetlenül attól, hogy a szolgáltatások teljesítésére az utazásszervező vagy más utazási szolgáltatók kötelesek-e.

A tagállamok nemzeti jogukban fenntarthatnak, illetve bevezethetnek olyan rendelkezéseket, amelyeknek értelmében az utazásközvetítő is felelős az utazási csomagban foglalt szolgáltatások teljesítéséért. Ebben az esetben a 7. cikkben, valamint a III. fejezetben, e fejezetben és az V. fejezetben foglalt, az utazásszervezőre vonatkozó rendelkezések az utazásközvetítőre is értelemszerűen alkalmazandók.

(2) Az utazó az eset körülményeinek figyelembevételével köteles haladéktalanul tájékoztatni az utazásszervezőt az utazási csomagra vonatkozó szerződésben szereplő valamely utazási szolgáltatás nyújtása során általa észlelt nem szerződésszerű teljesítésről.

(3) Abban az esetben, ha bármely utazási szolgáltatás teljesítése nem felel meg az utazási csomagra vonatkozó szerződésnek, az utazásszervező köteles orvosolni a nem szerződésszerű teljesítést, kivéve, ha:

a) az lehetetlen; vagy

b) aránytalan költségekkel jár a nem szerződésszerű teljesítés mértékének és az érintett utazási szolgáltatások értékének figyelembevételével.

Amennyiben az utazásszervező az ezen bekezdés első albekezdése a) vagy b) pontjában megjelölt ok miatt nem orvosolja a nem szerződés szerű teljesítést, a 14. cikk alkalmazandó.

(4) A (3) bekezdésben megállapított kivételeket nem érintve, amennyiben az utazásszervező nem orvosolja a nem szerződés szerű teljesítést az utazó által megállapított ésszerű határidőn belül, az utazó ezt maga is megteheti, és kérheti a szükséges kiadások megtérítését. Az utazónak nem szükséges határidőt megállapítania, ha az utazásszervező megtagadja a nem szerződés szerű teljesítés orvoslását, vagy ha azonnali orvoslásra van szükség.

(5) Abban az esetben, ha az utazási szolgáltatások jelentős része nem biztosítható az utazási csomagra vonatkozó szerződésben meghatározott módon, az utazásszervező köteles az utazó részére többletköltség felszámítása nélkül, lehetőség szerint a szerződésben meghatározottakkal azonos vagy magasabb színvonalú, megfelelő alternatív szolgáltatásokat felajánlani az utazónak az utazás folytatására, beleértve azt az esetet is, amikor az utazót nem tudja a megállapodásnak megfelelően visszajuttatni az indulási helyre.

Amennyiben a felajánlott alternatív szolgáltatás alacsonyabb színvonalú az utazási csomagra vonatkozó szerződésben meghatározottnál, az utazásszervező köteles az utazónak megfelelő árengedményt biztosítani.

Az utazó kizárólag akkor utasíthatja el a felajánlott alternatív szolgáltatást, ha az nem mérhető össze az utazási csomagra vonatkozó szerződésben foglaltakkal, illetve ha a biztosított árengedmény nem megfelelő.

(6) Amennyiben a nem szerződés szerű teljesítés lényegesen befolyásolja az utazási csomag teljesítését, és az utazásszervező azt nem orvosolja az utazó által megszabott ésszerű határidőn belül, akkor az utazó lemondási díj megfizetése nélkül felmondhatja az utazási csomagra vonatkozó szerződést, és adott esetben a 14. cikknek megfelelően árengedményt és/vagy kártérítést kérhet.

Amennyiben alternatív szolgáltatás nyújtása nem lehetséges, vagy ha az utazó az e cikk (5) bekezdésének harmadik albekezdésével összhangban elutasítja a felajánlott alternatív szolgáltatást, az utazó adott esetben akkor is jogosult a 14. cikk szerinti árengedményre és/vagy kártérítésre, ha az utazási csomagra vonatkozó szerződést nem mondja fel.

Ha az utazási csomag az utasok szállítását is magában foglalja, az utazásszervező az első és a második albekezdés szerinti esetekben köteles ezenfelül indokolatlan késedelem és az utazó számára többletköltségek nélkül, az eredetinek megfelelő közlekedési eszközzel biztosítani az utazó hazaszállítását.

(7) Ha az utazónak az utazási csomagra vonatkozó szerződés szerinti visszautazásának biztosítása elháríthatatlan és rendkívüli körülmények miatt nem lehetséges, az utazásszervező köteles utazónként három éjszakát nem meghaladó időtartamra, lehetőség szerint az eredetivel azonos kategóriájú, szükséges szállás költségeit viselni. Amennyiben az utasok jogairól szóló, az utazó visszautazásához igénybe veendő közlekedési eszközre vonatkozó uniós jogszabályok ennél hosszabb időtartamot írnak elő, ez utóbbi időtartam alkalmazandó.

(8) A költségeknek az e cikk (7) bekezdésében említett korlátozása nem alkalmazandó az 1107/2006/EK rendelet 2. cikkének a) pontjában meghatározott csökkent mozgásképességű személyekre és az őket kísérő személyekre, a várandós nőkre és a kíséret nélkül utazó kiskorúakra, valamint a speciális orvosi segítségre szoruló személyekre, feltéve, hogy az utazásszervezőt legalább 48 órával az utazási csomag kezdetét megelőzően értesítették az említett sajátos igényekről. Az utazásszervező az e cikk (7) bekezdés szerinti felelősség korlátozása céljából nem hivatkozhat elháríthatatlan és rendkívüli körülményekre, ha az érintett közlekedési szolgáltató az alkalmazandó uniós jogszabályok alapján nem hivatkozhatna az ilyen körülményekre.

14. cikk

Árengedmény és kártérítés

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az utazó megfelelő árengedményre legyen jogosult azon időtartam tekintetében, amely alatt nem volt szerződés szerű a teljesítés, kivéve, ha az utazásszervező bizonyítja, hogy a nem szerződés szerű teljesítés az utazónak róható fel.

(2) Az utazó megfelelő kártérítésre jogosult az utazásszervezőtől minden olyan kárért, amely az utazót a szolgáltatások nem szerződés szerű teljesítése miatt éri. A kártérítést indokolatlan késedelem nélkül meg kell fizetni.

(3) Az utazó nem jogosult kártérítésre, ha az utazásszervező bizonyítja, hogy a nem szerződészerű teljesítés:

- a) az utazónak róható fel;
- b) olyan harmadik félnek róható fel, aki nem áll kapcsolatban az utazási csomagra vonatkozó szerződésben meghatározott utazási szolgáltatások nyújtásában, valamint a nem szerződészerű teljesítés előre nem látható vagy elháríthatatlan; vagy
- c) elháríthatatlan és rendkívüli körülmények miatt következett be.

(4) Amennyiben az Unióra nézve kötelező erejű nemzetközi egyezmények korlátozzák az utazási csomag részét képező utazási szolgáltatás nyújtója által fizetendő kártérítés mértékét vagy ennek feltételeit, ugyanezek a korlátozások alkalmazandók az utazásszervezőre is. Amennyiben az Unióra nézve nem kötelező erejű nemzetközi egyezmények korlátozzák a szolgáltatás nyújtója által fizetendő kártérítés mértékét, a tagállamok megfelelően korlátozhatják az utazásszervező által fizetendő kártérítés mértékét. Más esetekben az utazási csomagra vonatkozó szerződés korlátozhatja az utazásszervező által fizetendő kártérítés mértékét, amennyiben ez a korlátozás nem terjed ki a személyi sérülésre, illetve a szándékosan vagy gondatlanságból okozott kárra, valamint nem eredményezi azt, hogy a kártérítés összege alacsonyabb, mint az utazási csomag teljes árának háromszorosa.

(5) Az ezen irányelv szerinti kártérítéshez vagy árengedményhez való jog nem érinti az utazóknak a 261/2004/EK rendelet, az 1371/2007/EK rendelet, a 392/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾, az 1177/2010/EU rendelet és a 181/2011/EU rendelet, valamint a nemzetközi egyezmények szerinti jogait. Az utazók jogosultak ezen irányelv és az említett rendeletek és nemzetközi egyezmények szerinti igényeket érvényesíteni. Az ezen irányelvben előírt kártérítések és árengedmények összegét, illetve az említett rendeletek és nemzetközi egyezmények szerinti kártérítések és árengedmények összegét a túlzott mértékű kártérítés elkerülése érdekében le kell vonni egymásból.

(6) Az ezen cikk szerinti igények érvényesítésére vonatkozó elévülési idő nem lehet kevesebb két évnél.

15. cikk

Az utazásszervezővel utazásközvetítőn keresztül történő kapcsolatfelvétel lehetősége

A 13. cikk (1) bekezdése második albekezdésében foglaltak sérelme nélkül a tagállamok gondoskodnak arról, hogy az utazó közvetlenül ahhoz az utazásközvetítőhöz intézhesse az utazási csomag teljesítésével kapcsolatos üzeneteit, kéréseit, illetve panaszait, akin keresztül az utazási csomagot megvásárolta. Az utazásközvetítőnek az említett üzeneteket, kéréseket és panaszokat haladéktalanul továbbítania kell az utazásszervezőnek.

A határidők, illetve elévülési idők betartása tekintetében az első albekezdésben említett üzenetek, kérések vagy panaszok utazásközvetítő általi kézhezvételét az utazásszervező általi kézhezvételnek kell tekintetni.

16. cikk

Segítségnyújtási kötelezettség

A tagállamok biztosítják, hogy az utazásszervező indokolatlan késedelem nélkül megfelelő segítséget nyújtson a nehéz helyzetbe került utazónak, a 13. cikk (7) bekezdésében említett körülmények között is, különösen az alábbiak révén:

- a) megfelelő tájékoztatást nyújt az egészségügyi szolgáltatásokról, a helyi hatóságokról és a konzuli segítségnyújtásról; és
- b) támogatja az utazót a távközlési eszközökkel végzett kommunikációban, és segítséget nyújt neki abban, hogy alternatív utazási megoldást találjon.

Az utazásszervező számára lehetővé kell tenni, hogy az általa nyújtott ilyen támogatásért ésszerű díjat számítson fel, amennyiben a nehéz helyzetet az utazó szándékosan vagy gondatlanságból maga idézte elő. A díj semmilyen esetben nem haladhatja meg az utazásszervezőnél ténylegesen felmerült költségeket.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 392/2009/EK rendelete (2009. április 23.) a tengeri utasszállítók baleseti felelősségéről (HL L 131., 2009.5.28., 24. o.).

V. FEJEZET

A FIZETÉSKÉPTELENSÉGGEL SZEMBENI VÉDELEM

17. cikk

A fizetéseképtelenséggel szembeni védelem hatékonysága és hatálya

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a területükön letelepedett utazásszervezők biztosítékot nyújtsanak arra, hogy visszafizetik az utazók által vagy nevében befizetett teljes összeget, amennyiben az érintett szolgáltatások teljesítésére fizetéseképtelenségük miatt nem kerül sor. Ha az utazási csomagra vonatkozó szerződésnek az utasok szállítása is részét képezi, akkor az utazásszervezőknek az utazók hazaszállítására is biztosítékot kell nyújtaniuk. Az utazási csomag folytatása felajánlható.

Azon, nem valamely tagállamban letelepedett utazásszervezők, akik egy tagállamban utazási csomagokat értékesítenek vagy értékesítésre kínálnak, illetve akiknek ilyen jellegű tevékenységei bármilyen módon valamely tagállamba irányulnak, kötelesek az azon tagállam jogának megfelelően biztosítékot nyújtani.

(2) Az (1) bekezdésben említett biztosítéknak hatékonyan kell lennie, és ki kell terjednie az ésszerűen előrelátható költségekre. Ki kell terjednie az utazási csomagok fejében az utazók által vagy nevében befizetett összegekre, figyelembe véve az előlegfizetés és az egyenleg kifizetése, illetve az utazási csomagok teljesítésének lezárása közötti időszak hosszát, valamint az utazásszervező fizetéseképtelensége esetén a hazaszállítások várható költségére is.

(3) Az utazók a lakóhelyüktől, az indulás helyétől, az utazási csomag értékesítésének, illetve a fizetéseképtelenséggel szembeni védelem nyújtásáért felelős szervezet helye szerinti tagállamtól függetlenül jogosultak védelemre az utazásszervezők fizetéseképtelenségével szemben.

(4) Amikor az utazásszervező fizetéseképtelensége kihat az utazási csomag teljesítésére, a biztosítéknak költségmentesen igénybe vehetővé kell válnia a hazaszállításnak és szükség esetén a hazaszállítást megelőzően a szálláshely biztosításának finanszírozására.

(5) A nem teljesített utazási szolgáltatások esetében a visszafizetendő összegeket az utazó kérelmét követően indokolatlan késedelem nélkül folyósítani kell.

18. cikk

A fizetéseképtelenséggel szembeni védelem kölcsönös elismerése és közigazgatási együttműködés

(1) A tagállamok a 17. cikket átültető nemzeti intézkedésekben foglalt követelmények teljesítésének tekintik a fizetéseképtelenséggel szembeni védelmet biztosító bármely olyan intézkedést, amelyet egy utazásszervező a letelepedési helye szerinti tagállamnak a nemzeti intézkedése értelmében nyújt.

(2) A tagállamok központi kapcsolattartó pontokat jelölnek ki a közigazgatási együttműködésnek és a különböző tagállamokban működő utazásszervezők felügyeletének a megkönnyítésére. A tagállamok tájékoztatják a többi tagállamot és a Bizottságot e kapcsolattartó pontok elérhetőségéről.

(3) A központi kapcsolattartó pontoknak egymás rendelkezésére kell bocsátaniuk az összes szükséges információt a fizetéseképtelenséggel szemben nyújtott védelemre vonatkozó nemzeti követelményeik vonatkozásában, valamint a területükön letelepedett utazásszervezők számára a fizetéseképtelenséggel szembeni védelem nyújtásáért felelős szervezet vagy szervezetek kilétét illetően. Az említett kapcsolattartó pontoknak hozzáférést kell biztosítaniuk egymás számára valamennyi olyan rendelkezésre álló jegyzékhez, amely azokat az utazásszervezőket tartalmazza, akik eleget tesznek a fizetéseképtelenséggel szembeni védelemre vonatkozó kötelezettségeiknek. Ezen jegyzékeknek nyilvánosan – így az interneten is – elérhetőeknek kell lenniük.

(4) Ha egy tagállamnak kétségei vannak egy utazásszervező által a fizetéseképtelenséggel szemben nyújtott védelemmel kapcsolatban, akkor ez a tagállam felvilágosításért fordulhat az utazásszervező letelepedési helye szerinti tagállamhoz. A tagállamok a más tagállamokból beérkező megkereséseket a kérdés sürgősségének és összetettségének figyelembevételével a lehető leghamarabb megválaszolják. Mindazonáltal a kérelem kézhezvételétől számított 15 munkanapon belül meg kell küldeni egy előzetes választ.

VI. FEJEZET

UTAZÁSI SZOLGÁLTATÁSEGÜTTESEK

19. cikk

Az utazási szolgáltatásegüttekre vonatkozó fizetéképtelenséggel szembeni védelem és tájékoztatási követelmények

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az utazási szolgáltatásegüttes igénybevételét elősegítő kereskedők biztosítékot nyújtsanak arra, hogy visszafizetik az utazók részéről befizetett teljes összeget, amennyiben az utazási szolgáltatásegüttes részét képező utazási szolgáltatás teljesítésére a fizetéképtelenségük miatt nem kerül sor. Ha ezen kereskedők felelnek a személyszállításért, a biztosítéknak az utazó hazaszállítására is ki kell terjednie. A 17. cikk (1) bekezdésének második albekezdése, a 17. cikk (2)–(5) bekezdése, valamint a 18. cikk értelemszerűen alkalmazandó.

(2) Az utazót mindaddig nem köti az utazási szolgáltatásegüttes létrejöttét eredményező szerződés, illetve annak megfelelő ajánlat, amíg az utazási szolgáltatásegüttes igénybevételét elősegítő kereskedő – beleértve azon kereskedőt is, aki nem telepedett le valamely tagállamban, de ilyen jellegű tevékenységei bármilyen módon valamely tagállamba irányulnak – nem közli világos, közérthető és kifejezett módon az alábbiakat:

- a) az utazót nem illetik meg az ezen irányelvben kizárólag az utazási csomagra vonatkozó jogok, és minden szolgáltató önállóan felel az általa nyújtott szolgáltatás megfelelő teljesítéséért; valamint
- b) az utazó a (1) bekezdésnek megfelelően jogosult a fizetéképtelenséggel szembeni védelemre.

Az e bekezdésben foglaltak teljesítése érdekében az utazási szolgáltatásegüttes igénybevételét elősegítő kereskedőnek az utazó részére az említett tájékoztatást a II. mellékletben foglalt tájékoztató formanyomtatványon kell megadnia, ha pedig az adott típusú szolgáltatásegüttes esetében az említett mellékletben foglalt egyik formanyomtatvány sem alkalmazható, az azokban foglaltakkal egyenértékű tájékoztatást kell nyújtania.

(3) Amennyiben az utazási szolgáltatásegüttes igénybevételét elősegítő kereskedő nem teljesítette az e cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott követelményeket, a IV. fejezet 9. és 12. cikkében meghatározott jogok és kötelezettségek alkalmazandók az utazási szolgáltatásegüttes részét képező utazási szolgáltatásokat illetően.

(4) Amennyiben egy utazási szolgáltatásegüttes egyrészt az utazó, másrészt az utazási szolgáltatásegüttes igénybevételét elősegítő kereskedőtől eltérő kereskedő közötti szerződés eredménye, ez utóbbi kereskedő köteles tájékoztatni a szerződés megkötéséről az utazási szolgáltatásegüttes igénybevételét elősegítő kereskedőt.

VII. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

20. cikk

Az utazásközvetítő különös kötelezettségei abban az esetben, amikor az utazásszervező letelepedési helye az Európai Gazdasági Térségen kívül található

A 13. cikk (1) bekezdése második albekezdésében foglaltakat nem érintve, amennyiben az utazásszervező letelepedési helye az Európai Gazdasági Térség területén kívül található, a valamely tagállamban letelepedett utazásközvetítőt terhelik az utazásszervezők vonatkozásában a IV. és V. fejezetben előírt kötelezettségek, kivéve, ha az utazásközvetítő bizonyítja, hogy az utazásszervező megfelel az említett fejezetekben foglaltaknak.

21. cikk

Felelősség a foglalási hibákért

A tagállamok biztosítják, hogy a kereskedő viselje a felelősséget a foglalási rendszer neki felróható technikai hibáiért, ha pedig utazási csomagnak, illetve utazási szolgáltatásegüttes részét képező utazási szolgáltatásoknak a foglalását vállalta, a foglalás során elkövetett hibákért.

A kereskedő nem felel azokért a foglalási hibákért, amelyek az utazónak róhatók fel, vagy amelyeket elháríthatatlan és rendkívüli körülmények okoztak.

22. cikk

Megtérítési igényhez való jog

A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben az utazásszervező, illetve a 13. cikk (1) bekezdésének második albekezdésével vagy a 20. cikkkel összhangban az utazásközvetítő kártérítést fizet, árendeményt ad vagy eleget tesz az ezen irányelv szerinti egyéb kötelezettségének, jogában álljon bármely olyan harmadik féllel szemben megtérítési igénnyel fellépni, aki hozzájárult a kártérítést, az árendeményt vagy az egyéb kötelezettséget kiváltó eseményhez.

23. cikk

Az irányelv kötelező jellege

(1) Az utazási csomag utazásszervezője, illetve az utazási szolgáltatás együttes igénybevételét elősegítő kereskedő azon nyilatkozata, amely szerint kizárólag az utazási szolgáltatás nyújtójaként, köztes szereplőként vagy más minőségben jár el, illetve amely szerint valamely utazási csomag vagy utazási szolgáltatás együttes nem minősül utazási csomagnak, illetve utazási szolgáltatás együttesnek, nem mentesíti az utazásszervezőt, illetve a kereskedőt az ezen irányelv értelmében őt terhelő kötelezettségek alól.

(2) Az utazók nem mondhatnak le az ezen irányelvet átültető nemzeti intézkedések révén őket megillető jogokról.

(3) Az utazóra nézve nem kötelező erejűek azok a szerződéses megállapodások vagy az utazó által tett olyan nyilatkozatok, amelyek közvetlenül vagy közvetve ahhoz vezetnek, hogy az utazók lemondanak az ebből az irányelvből eredő jogaikról, vagy e jogok korlátozását eredményezik, illetve amelyek célja, hogy megkerüljék ezen irányelv alkalmazását.

24. cikk

Végrehajtás

A tagállamok gondoskodnak az ezen irányelvnek való megfelelést biztosító megfelelő és hatékony eszközökről.

25. cikk

Szankciók

A tagállamok meghatározzák az ezen irányelvnek megfelelően elfogadott tagállami rendelkezések megsértéséért kiróható szankciókra vonatkozó szabályokat, továbbá megtesznek minden szükséges intézkedést e szankciók érvényesítése érdekében. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.

26. cikk

A Bizottság jelentéstételi és felülvizsgálati kötelezettsége

2019. január 1-ig a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlament és a Tanács részére ezen irányelvnek a következőkre vonatkozó rendelkezéseiről: a különböző értékesítési pontokon végrehajtott online foglalások és azok utazási csomagnak, utazási szolgáltatás együttesnek, illetve önálló utazási szolgáltatásnak minősülése és különösen a 3. cikk 2. pontja b) alpontjának v. alpontjában említett, a csomagra vonatkozó fogalom meghatározás, továbbá arról, hogy az utóbbi fogalom meghatározást helyénvaló-e módosítani vagy kibővíteni.

2021. január 1-ig a Bizottság átfogó jelentést terjeszt elő ezen irányelv alkalmazásáról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

A Bizottság az első és a második bekezdésben említett jelentésekhez szükség esetén jogalkotási javaslatokat csatol.

27. cikk

A 2006/2004/EK rendelet és a 2011/83/EU irányelv módosítása

(1) A 2006/2004/EK rendelet mellékletének 5. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2302 irányelve (*).

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2302 irányelve (2015. november 25.) az utazási csomagokról és az utazási szolgáltatásügyütesekről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, továbbá a 90/314/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 326., 2015.12.11., 1. o.).”

(2) A 2011/83/EU irányelv 3. cikke (3) bekezdésének g) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„g) amelyek az (EU) 2015/2302 európai parlamenti és tanácsi irányelv (**) 3. cikkének 2. pontjában meghatározott utazási csomagokra vonatkoznak.

Ezen irányelv 6. cikkének (7) bekezdése, 8. cikkének (2) és (6) bekezdése, 19. cikke, 21. cikke és 22. cikke az (EU) 2015/2302 irányelv 3. cikkének 6. pontja szerinti utazók tekintetében értelemszerűen alkalmazandó az említett irányelv 3. cikkének 2. pontjában meghatározott utazási csomagokra.

(**) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2302 irányelve (2015. november 25.) az utazási csomagokról és az utazási szolgáltatásügyütesekről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, továbbá a 90/314/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 326., 2015.12.11., 1. o.).”

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

28. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

(1) A tagállamok legkésőbb 2018. január 1-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. Ezen intézkedések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

(2) Ezeket az intézkedéseket a tagállamok 2018. július 1-től alkalmazzák.

(3) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(4) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

29. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 90/314/EGK irányelv 2018. július 1-jével hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett irányelvre való hivatkozásokat erre az irányelvre való hivatkozásnak kell tekinteni, és a III. mellékletben foglalt megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

30. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

31. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2015. november 25-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
N. SCHMIT

—

I. MELLÉKLET

A. rész

Tájékoztató formanyomtatvány utazási csomagra vonatkozó szerződéshez, ha hiperlinkek használata lehetséges

Az Önnek felkínált utazási szolgáltatások kombinációja az (EU) 2015/2302 irányelv értelmében vett utazási csomag. Ennélfogva az utazási csomagra vonatkozó valamennyi uniós jogosultság megilleti Önt. Az utazási csomag egészének megfelelő teljesítéséért teljes egészében a(z) XY társaság(ok) felelős(ek).

Ezenkívül a(z) XY társaság(ok) a jogszabályi előírásoknak megfelelően védelemmel rendelkezik (rendelkeznek) arra az esetre, ha fizetése képtelenné válik (válnak), annak érdekében, hogy az Ön által befizetett pénzeszegeket visszatérítse (visszatérítsék), és amennyiben az utazók szállítása a csomag részét képezi, Önt hazaszállítsa (hazaszállítsák).

Az (EU) 2015/2302 irányelv szerinti legfontosabb jogokról bővebb információt itt talál: [hyperlink beillesztendő].

E hiperlinkekre kattintva az utazó a következő tájékoztatásban részesül:

Az (EU) 2015/2302 irányelvben biztosított legfontosabb jogok

- Az utazók az utazási csomagra vonatkozó szerződés megkötése előtt megkapnak minden lényeges információt az utazási csomagról.
- Minden esetben meg kell jelölni legalább egy kereskedőt, aki vagy amely felelős a szerződésben foglalt valamennyi utazási szolgáltatás megfelelő teljesítéséért.
- Az utazók számára meg kell adni egy sürgősségi telefonszámot vagy egy kapcsolattartó elérhetőségét, amelyen keresztül kapcsolatba léphetnek az utazásszervezővel vagy az utazási ügynökkel.
- Az utazók ésszerű időn belül adott előzetes értesítés mellett és esetlegesen a többletköltségek megfizetése ellenében az utazási csomagot átruházhatják egy másik személyre.
- Az utazási csomag ára csak bizonyos költségek (például üzemanyagárak) növekedése miatt és csak akkor emelhető meg, amennyiben erről a szerződés kifejezetten rendelkezik, de minden esetben csak legfeljebb húsz nappal az utazási csomag megkezdése előtt. Ha az áremelkedés mértéke meghaladja az utazási csomag árának 8 %-át, az utazó felmondhatja a szerződést. Ha az utazásszervező fenntartja magának az áremelés jogát, akkor az utazó árengedményre jogosult, amennyiben a vonatkozó költségek csökkennek.
- Az utazók lemondási díj megfizetése nélkül is felmondhatják a szerződést, és ekkor a befizetett teljes összeg visszajár nekik, ha az utazási csomag bármely, az ártól eltérő lényeges eleme jelentősen megváltozott. Ha az utazási csomagért felelős kereskedő még annak megkezdése előtt törli az utazási csomagot, az utazók pénzvisszafizetésre, és adott esetben kártérítésre jogosultak.
- Az utazók kivételes körülmények fennállása esetén – így például ha a célállomáson olyan súlyos biztonsági problémák merültek fel, amelyek valószínűsíthetően befolyásolják az utazási csomagot – az utazási csomag megkezdése előtt lemondási díj megfizetése nélkül is felmondhatják a szerződést.
- Ezenfelül az utazók megfelelő mértékű és indokolt lemondási díj megfizetése ellenében az utazási csomag megkezdése előtt bármikor felmondhatják a szerződést.
- Amennyiben az utazási csomag megkezdése után kiderül, hogy annak lényeges elemei nem teljesíthetők a szerződésben foglaltak szerint, megfelelő alternatív szolgáltatásokat kell felajánlani az utazónak többletköltség felszámítása nélkül. Az utazó lemondási díj megfizetése nélkül felmondhatja a szerződést, amennyiben a szolgáltatások teljesítése nem felel meg a szerződésnek, és ez lényegesen befolyásolja a csomag teljesítését, továbbá az utazásszervező nem orvosolja a problémát.

- Az utazók árengedményre és/vagy kártérítésre is jogosultak abban az esetben, ha az utazási szolgáltatásokat nem vagy nem megfelelően teljesítik.
- Az utazásszervezőnek segítséget kell nyújtania, ha az utazó bajba jut.
- Ha az utazásszervező vagy – néhány tagállamban – az utazásközvetítő fizetése képtelenné válik, a befizetett pénzeszegeket visszafizetik. Ha az utazásszervező vagy – adott esetben – az utazásközvetítő az utazási csomag megkezdése után válik fizetése képtelenné, és az utazók szállítása a csomag részét képezi, gondoskodnak az utazók hazaszállításáról. XY társaság az YZ [a fizetése képtelenséggel szembeni védelemért felelős szervezet, pl. biztosítási alap vagy biztosító társaság] révén gondoskodott a fizetése képtelenséggel szembeni védelemről. Az utazók ezzel a szervezettel vagy adott esetben az illetékes hatósággal vehetik fel a kapcsolatot (elérhetőség, így többek között név, földrajzi cím, e-mail, telefonszám), ha a szolgáltatások teljesítését XY fizetése képtelensége miatt meghiúsítják.

A nemzeti jogba átültetett (EU) 2015/2302 irányelv [\[HYPERLINK\]](#)

B. rész

Tájékoztató formanyomtatvány utazási csomagra vonatkozó szerződéshez, az A. részben foglaltaktól eltérő esetekre

Az Önnek felkínált utazási szolgáltatások kombinációja az (EU) 2015/2302 irányelv értelmében vett utazási csomag. Ennélfogva az utazási csomagokra vonatkozó valamennyi uniós jogosultság megilleti Önt. Az utazási csomag egészének megfelelő teljesítéséért teljes egészében a(z) XY társaság(ok) felelős(ek).

Ezenkívül a(z) XY társaság(ok) a jogszabályi előírásoknak megfelelően védelemmel rendelkezik (rendelkeznek) arra az esetre, ha fizetése képtelenné válik (válnak), annak érdekében, hogy az Ön által befizetett pénzeszegeket visszatérítse (visszatérítsék), és amennyiben az utazók szállítása a csomag részét képezi, Önt hazaszállítsa (hazaszállítsák).

Az (EU) 2015/2302 irányelvben biztosított legfontosabb jogok

- Az utazók az utazási csomagra vonatkozó szerződés megkötése előtt megkapnak minden lényeges információt az utazási csomagról.
- Minden esetben meg kell jelölni legalább egy kereskedőt, aki vagy amely felelős a szerződésben foglalt valamennyi utazási szolgáltatás megfelelő teljesítéséért.
- Az utazók számára meg kell adni egy sürgősségi telefonszámot vagy egy kapcsolattartó elérhetőségét, amelyen keresztül kapcsolatba léphetnek az utazásszervezővel vagy az utazási ügynökkel.
- Az utazók ésszerű időn belül adott előzetes értesítés mellett és esetlegesen a többletköltségek megfizetése ellenében az utazási csomagot átruházhatják egy másik személyre.
- Az utazási csomag ára csak bizonyos költségek (például üzemanyagárak) növekedése miatt és csak akkor emelhető meg, amennyiben erről a szerződés kifejezetten rendelkezik, de minden esetben csak legfeljebb húsz nappal az utazási csomag megkezdése előtt. Ha az áremelkedés mértéke meghaladja az utazási csomag árának 8 %-át, az utazó felmondhatja a szerződést. Ha az utazásszervező fenntartja magának az áremelés jogát, akkor az utazó árengedményre jogosult, amennyiben a vonatkozó költségek csökkennek.
- Az utazók lemondási díj megfizetése nélkül is felmondhatják a szerződést, és ekkor a befizetett teljes összeg visszajár nekik, ha az utazási csomag bármely, az ártól eltérő lényeges eleme lényegesen megváltozott. Ha az utazási csomagért felelős kereskedő még annak megkezdése előtt törli az utazási csomagot, az utazók pénzvisszafizetésre, és adott esetben kártérítésre jogosultak.
- Az utazók kivételes körülmények fennállása esetén – így például ha a célállomáson olyan súlyos biztonsági problémák merültek fel, amelyek valószínűsíthetően befolyásolják az utazási csomagot – az utazási csomag megkezdése előtt lemondási díj megfizetése nélkül is felmondhatják a szerződést.
- Ezenfelül az utazók megfelelő mértékű és indokolt lemondási díj megfizetése ellenében az utazási csomag megkezdése előtt bármikor felmondhatják a szerződést.

- Amennyiben az utazási csomag megkezdése után kiderül, hogy annak lényeges elemei nem teljesíthetők a szerződésben foglaltak szerint, megfelelő alternatív szolgáltatásokat kell felajánlani az utazónak többletköltség felszámítása nélkül. Az utazó lemondási díj megfizetése nélkül felmondhatja a szerződést, amennyiben a szolgáltatások teljesítése nem felel meg a szerződésnek, és ez lényegesen befolyásolja a csomag teljesítését, továbbá az utazásszervező nem orvosolja a problémát.
- Az utazók árengedményre és/vagy kártérítésre is jogosultak abban az esetben, ha az utazási szolgáltatásokat nem vagy nem megfelelően teljesítik.
- Az utazásszervezőnek segítséget kell nyújtania, ha az utazó bajba jut.
- Ha az utazásszervező vagy – néhány tagállamban – az utazásközvetítő fizetésképtelenné válik, a befizetett pénzeszegeket visszafizetik. Ha az utazásszervező vagy – adott esetben – az utazásközvetítő az utazási csomag megkezdése után válik fizetésképtelenné, és az utazók szállítása a csomag részét képezi, gondoskodnak az utazók hazaszállításáról. XY társaság az YZ [a fizetésképtelenséggel szembeni védelemért felelős szervezet, pl. biztosítási alap vagy biztosító társaság] révén gondoskodott a fizetésképtelenséggel szembeni védelemről. Az utazók ezzel a szervezettel vagy adott esetben az illetékes hatósággal vehetik fel a kapcsolatot (elérhetőség, így többek között név, földrajzi cím, e-mail, telefonszám), ha a szolgáltatások teljesítését XY fizetésképtelensége miatt megtagadják.

[Az a weboldal, amelyen a nemzeti jogba átültetett (EU) 2015/2302 irányelv található.]

C. rész

Tájékoztató formanyomtatvány arra az esetre, ha az utazásszervező a 3. cikk 2. b) pontja v. alpontjának megfelelően adatokat továbbít egy másik kereskedőnek

Amennyiben Ön a foglalás XY társaság általi visszaigazolásának beérkezése után legkésőbb 24 órán belül szerződést köt a(z) AB társasággal, a(z) XY és a(z) AB társaság által nyújtott utazási szolgáltatás az (EU) 2015/2302 irányelv értelmében vett utazási csomagnak minősül.

Ennélfogva az utazási csomagra vonatkozó valamennyi uniós jogosultság megilleti Önt. Az utazási csomag egészének megfelelő teljesítéséért teljes egészében a(z) XY társaság felelős.

Ezenkívül a(z) XY társaság a jogszabályi előírásoknak megfelelően védelemmel rendelkezik (rendelkeznek) arra az esetre, ha fizetésképtelenné válik (válnak), annak érdekében, hogy az Ön által befizetett pénzeszegeket visszatérítse (visszatérítsék), és amennyiben az utazók szállítása a csomag részét képezi, Önt hazaszállítsa (hazaszállítsák).

Az (EU) 2015/2302 irányelv szerinti legfontosabb jogokról bővebb információt itt talál: [hyperlink beillesztendő].

E hyperlinkre kattintva az utazó a következő tájékoztatásban részesül:

Az (EU) 2015/2302 irányelvben biztosított legfontosabb jogok:

- Az utazók az utazási csomagra vonatkozó szerződés megkötése előtt megkapnak minden lényeges információt az utazási szolgáltatásokról.
- Minden esetben meg kell jelölni legalább egy kereskedőt, aki vagy amely felelős a szerződésben foglalt valamennyi utazási szolgáltatás megfelelő teljesítéséért.
- Az utazók számára meg kell adni egy sürgősségi telefonszámot vagy egy kapcsolattartó elérhetőségét, amelyen keresztül kapcsolatba léphetnek az utazásszervezővel vagy az utazási ügynökkel.
- Az utazók ésszerű időn belül adott előzetes értesítés mellett és esetlegesen a többletköltségek megfizetése ellenében az utazási csomagot átruházhatják egy másik személyre.
- Az utazási csomag ára csak bizonyos költségek (például üzemanyagárak) növekedése miatt és csak akkor emelhető meg, amennyiben erről a szerződés kifejezetten rendelkezik, de minden esetben csak legfeljebb húsz nappal az utazási csomag megkezdése előtt. Ha az áremelkedés mértéke meghaladja az utazási csomag árának 8 %-át, az utazó felmondhatja a szerződést. Ha az utazásszervező fenntartja magának az áremelés jogát, akkor az utazó árengedményre jogosult, amennyiben a vonatkozó költségek csökkennek.

- Az utazók lemondási díj megfizetése nélkül is felmondhatják a szerződést, és ekkor a befizetett teljes összeg visszajár nekik, ha az utazási csomag bármely, az ártól eltérő lényeges eleme lényegesen megváltozott. Ha az utazási csomagért felelős kereskedő még annak megkezdése előtt törli az utazási csomagot, az utazók pénzvisszafizetésre, és adott esetben kártérítésre jogosultak.
- Az utazók kivételes körülmények fennállása esetén – így például ha a célállomáson olyan súlyos biztonsági problémák merültek fel, amelyek valószínűsíthetően befolyásolják az utazási csomagot – az utazási csomag megkezdése előtt lemondási díj megfizetése nélkül is felmondhatják a szerződést.
- Ezenfelül az utazók megfelelő mértékű és indokolt lemondási díj megfizetése ellenében az utazási csomag megkezdése előtt bármikor felmondhatják a szerződést.
- Amennyiben az utazási csomag megkezdése után kiderül, hogy annak lényeges elemei nem teljesíthetők a szerződésben foglaltak szerint, megfelelő alternatív szolgáltatásokat kell felajánlani az utazónak többletköltség felszámítása nélkül. Az utazó lemondási díj megfizetése nélkül felmondhatja a szerződést, amennyiben a szolgáltatások teljesítése nem felel meg a szerződésnek, és ez lényegesen befolyásolja a csomag teljesítését, továbbá az utazásszervező nem orvosolja a problémát.
- Az utazók árendeményre és/vagy kártérítésre is jogosultak, ha az utazási szolgáltatásokat nem vagy nem megfelelő módon teljesítik.
- Az utazásszervezőnek segítséget kell nyújtania, ha az utazó bajba jut.
- Ha az utazásszervező vagy – néhány tagállamban – az utazásközvetítő fizetésképtelenné válik, a befizetett pénzeszegeket visszafizetik. Ha az utazásszervező vagy – adott esetben – az utazásközvetítő az utazási csomag megkezdése után válik fizetésképtelenné, és az utazók szállítása a csomag részét képezi, gondoskodnak az utazók hazaszállításáról. XY társaság az YZ [a fizetésképtelenséggel szembeni védelemért felelős szervezet, pl. biztosítási alap vagy biztosító társaság] révén gondoskodott a fizetésképtelenséggel szembeni védelemről. Az utazók ezzel a szervezettel vagy adott esetben az illetékes hatósággal vehetik fel a kapcsolatot (elérhetőség, így többek között név, földrajzi cím, e-mail, telefonszám), ha a szolgáltatások teljesítését XY fizetésképtelensége miatt megtagadják.

A nemzeti jogba átültetett (EU) 2015/2302 irányelv [HYPERLINK]

II. MELLÉKLET

A. rész

Tájékoztató formanyomtatvány arra az esetre, ha a 3. cikk 5. pontjának a) alpontja szerinti online utazási szolgáltatás együttes igénybevételét elősegítő kereskedő menettérti jegyet értékesítő fuvarozó

Amennyiben Ön egy adott utazási szolgáltatás kiválasztását és kifizetését követően további utazási szolgáltatásokat foglal utazásához vagy üdüléséhez társaságunkon/a(z) XY-on keresztül, Önt NEM illetik meg az (EU) 2015/2302 irányelv értelmében az utazási csomagokra vonatkozó jogosultságok.

Ezért társaságunkat/a(z) XY-t nem terheli felelősség ezen további utazási szolgáltatások megfelelő teljesítéséért. Probléma felmerülése esetén kérjük, vegye fel a kapcsolatot az érintett szolgáltatóval.

Ha azonban Ön a társaságunk/a(z) XY foglalási weboldalának egyetlen alkalommal történő felkeresése során további utazási szolgáltatásokat foglal, azok az utazási szolgáltatás együttes részévé válnak. Ebben az esetben a(z) XY az uniós jog előírásainak megfelelően védelemmel rendelkezik annak érdekében, hogy visszafizesse az Ön által a(z) XY részére olyan szolgáltatások fejében befizetett pénzeszegeket, amelyek teljesítésére a(z) XY fizetési képtelensége miatt nem került sor, továbbá hogy szükség esetén hazaszállítsa Önt. Felhívjuk figyelmét arra, hogy ez nem jogosít pénzvisszafizetésre az érintett szolgáltató fizetési képtelensége esetén.

A fizetési képtelenséggel szembeni védelemről bővebb információt itt talál: [hyperlink beillesztendő]

E hyperlinkre kattintva az utazó a következő tájékoztatásban részesül:

XY társaság az YZ révén [a fizetési képtelenséggel szembeni védelemért felelős szervezet, pl. biztosítási alap vagy biztosító társaság] gondoskodik a fizetési képtelenséggel szembeni védelemről.

Az utazók ezzel a szervezettel vagy adott esetben az illetékes hatósággal vehetik fel a kapcsolatot (elérhetőség, így többek között név, földrajzi cím, e-mail, telefonszám), ha a szolgáltatások teljesítését XY fizetési képtelensége miatt megtagadják.

Megjegyzés: Ez a fizetési képtelenséggel szembeni védelem nem terjed ki az XY-tól eltérő felekkel kötött olyan szerződésekre, amelyeket XY fizetési képtelensége ellenére teljesíteni lehet.

A nemzeti jogba átültetett (EU) 2015/2302 irányelv [HYPERLINK]

B. rész

Tájékoztató formanyomtatvány arra az esetre, ha a 3. cikk 5. pontjának a) alpontja szerinti, online utazási szolgáltatás együttes igénybevételét elősegítő kereskedő nem menettérti jegyet értékesítő fuvarozó

Amennyiben Ön egy adott utazási szolgáltatás kiválasztását és kifizetését követően további utazási szolgáltatásokat foglal utazásához vagy üdüléséhez társaságunkon/a(z) XY-on keresztül, Önt NEM illetik meg az (EU) 2015/2302 irányelv értelmében az utazási csomagokra vonatkozó jogosultságok.

Ezért társaságunkat/a(z) XY-t nem terheli felelősség az egyes utazási szolgáltatások megfelelő teljesítéséért. Probléma felmerülése esetén kérjük, vegye fel a kapcsolatot az érintett szolgáltatóval.

Ha azonban Ön a társaságunk/a(z) XY foglalási weboldalának egyetlen alkalommal történő felkeresése során további utazási szolgáltatásokat foglal, azok az utazási szolgáltatás együttes részévé válnak. Ebben az esetben a(z) XY az uniós jog előírásainak megfelelően védelemmel rendelkezik annak érdekében, hogy visszafizesse az Ön által a(z) XY részére olyan szolgáltatások fejében befizetett pénzeszegeket, amelyek teljesítésére a(z) XY fizetési képtelensége miatt nem került sor. Felhívjuk figyelmét arra, hogy ez nem jogosít pénzvisszafizetésre az érintett szolgáltató fizetési képtelensége esetén.

A fizetési képtelenséggel szembeni védelemről bővebb információt itt talál: [hyperlink beillesztendő]

E hyperlinkre kattintva az utazó a következő tájékoztatásban részesül:

XY társaság az YZ révén [a fizetésképtelenséggel szembeni védelemért felelős szervezet, pl. biztosítási alap vagy biztosító társaság] gondoskodott a fizetésképtelenséggel szembeni védelemről.

Az utazók ezzel a szervezettel vagy adott esetben az illetékes hatósággal vehetik fel a kapcsolatot (elérhetőség, így többek között név, földrajzi cím, e-mail, telefonszám), ha a szolgáltatások teljesítését XY fizetésképtelensége miatt megtagadják.

Megjegyzés: Ez a fizetésképtelenséggel szembeni védelem nem terjed ki az XY-tól eltérő felekkel kötött olyan szerződésekre, amelyeket XY fizetésképtelensége ellenére teljesíteni lehet.

A nemzeti jogba átültetett (EU) 2015/2302 irányelv [HYPERLINK]

C. rész

Tájékoztató formanyomtatvány a 3. cikk 5. pontjának a) alpontja szerinti utazási szolgáltatásnyújtáshoz arra az esetre, ha a szerződéseket a (menettérti jegyet értékesítő fuvarozótól eltérő) kereskedő és az utazó együttes fizikai jelenlétével kötik meg

Amennyiben Ön egy adott utazási szolgáltatás kiválasztását és kifizetését követően további utazási szolgáltatásokat foglal utazásához vagy üdüléséhez társaságunkon/a(z) XY-on keresztül, Önt NEM illetik meg az (EU) 2015/2302 irányelv értelmében az utazási csomagokra vonatkozó jogosultságok.

Ezért társaságunkat/a(z) XY-t nem terheli felelősség az egyes utazási szolgáltatások megfelelő teljesítéséért. Probléma felmerülése esetén kérjük, vegye fel a kapcsolatot az érintett szolgáltatóval.

Ha azonban Ön a társaságunknál/a(z) XY-nál egyetlen alkalommal tett látogatás vagy kapcsolatfelvétel során további utazási szolgáltatásokat foglal, azok az utazási szolgáltatásnyújtás részévé válnak. Ebben az esetben a(z) XY az uniós jog előírásainak megfelelően védelemmel rendelkezik annak érdekében, hogy visszafizesse az Ön által a(z) XY részére olyan szolgáltatások fejében befizetett pénzeszegeket, amelyek teljesítésére a(z) XY fizetésképtelensége miatt nem került sor. Felhívjuk figyelmét arra, hogy ez nem jogosít pénzvisszafizetésre az érintett szolgáltató fizetésképtelensége esetén.

XY társaság az YZ révén [a fizetésképtelenséggel szembeni védelemért felelős szervezet, pl. biztosítási alap vagy biztosító társaság] gondoskodott a fizetésképtelenséggel szembeni védelemről.

Az utazók ezzel a szervezettel vagy adott esetben az illetékes hatósággal vehetik fel a kapcsolatot (elérhetőség, így többek között név, földrajzi cím, e-mail, telefonszám), ha a szolgáltatások teljesítését XY fizetésképtelensége miatt megtagadják.

Megjegyzés: Ez a fizetésképtelenséggel szembeni védelem nem terjed ki az XY-tól eltérő felekkel kötött olyan szerződésekre, amelyeket XY fizetésképtelensége ellenére teljesíteni lehet.

[Az a weboldal, amelyen a nemzeti jogba átültetett (EU) 2015/2302 irányelv található.]

D. rész

Tájékoztató formanyomtatvány arra az esetre, ha a 3. cikk 5. pontjának b) alpontja szerinti online utazási szolgáltatásnyújtás igénybevételét elősegítő kereskedő menettérti jegyet értékesítő fuvarozó

Amennyiben Ön utazásához vagy üdüléséhez e linken/ezeken a linkeken keresztül további utazási szolgáltatásokat foglal, Önt NEM illetik meg az (EU) 2015/2302 irányelv értelmében az utazási csomagokra vonatkozó jogosultságok.

Ezért társaságunkat/a(z) XY-t nem terheli felelősség ezen további utazási szolgáltatások megfelelő teljesítéséért. Probléma felmerülése esetén kérjük, vegye fel a kapcsolatot az érintett szolgáltatóval.

Ha azonban Ön a foglalásnak a társaságunktól/a(z) XY-tól kapott foglalás-visszaigazolás beérkezése után legkésőbb 24 órán belül ezen a linken/ezeken a linkeken keresztül további utazási szolgáltatásokat foglal, ezek az utazási szolgáltatások az utazási szolgáltatásnyújtás részévé válnak. Ebben az esetben a(z) XY az uniós jog előírásainak megfelelően védelemmel rendelkezik annak érdekében, hogy visszafizesse az Ön által a(z) XY részére olyan szolgáltatások fejében befizetett pénzeszegeket, amelyek teljesítésére a(z) XY fizetésképtelensége miatt nem került sor, továbbá hogy szükség esetén hazaszállítsa Önt. Felhívjuk figyelmét arra, hogy ez nem jogosít pénzvisszafizetésre az érintett szolgáltató fizetésképtelensége esetén.

A fizetésképtelenséggel szembeni védelemről bővebb információt itt talál: [hyperlink beillesztendő].

E hyperlinkre kattintva az utazó a következő tájékoztatásban részesül:

XY társaság az YZ révén [a fizetésképtelenséggel szembeni védelemért felelős szervezet, pl. biztosítási alap vagy biztosító társaság] gondoskodott a fizetésképtelenséggel szembeni védelemről.

Az utazók ezzel a szervezettel vagy adott esetben az illetékes hatósággal vehetik fel a kapcsolatot (elérhetőség, így többek között név, földrajzi cím, e-mail, telefonszám), ha a szolgáltatások teljesítését XY fizetésképtelensége miatt megtagadják.

Megjegyzés: Ez a fizetésképtelenséggel szembeni védelem nem terjed ki az XY-tól eltérő felekkel kötött olyan szerződésekre, amelyeket XY fizetésképtelensége ellenére teljesíteni lehet.

A nemzeti jogba átültetett (EU) 2015/2302 irányelv rendelkezései [[HYPERLINK](#)]

E. rész

Tájékoztató formanyomtatvány arra az esetre, ha a 3. cikk 5. pontjának b) alpontja szerinti online utazási szolgáltatás együttes igénybevételét elősegítő kereskedő nem menettérti jegyet értékesítő fuvarozó

Amennyiben Ön utazásához vagy üdüléséhez e link(ek)en keresztül további utazási szolgáltatásokat foglal, Önt NEM illetik meg az (EU) 2015/2302 irányelv értelmében az utazási csomagokra vonatkozó jogosultságok.

Ezért társaságunkat/a(z) XY-t nem terheli felelősség ezen további utazási szolgáltatások megfelelő teljesítéséért. Probléma felmerülése esetén kérjük, vegye fel a kapcsolatot az érintett szolgáltatóval.

Ha azonban Ön a foglalásnak a társaságunktól/a(z) XY-tól kapott foglalás-visszaigazolás beérkezése után legkésőbb 24 órán belül ezen a linken/ezekeken a linkeken keresztül további utazási szolgáltatásokat foglal, ezek az utazási szolgáltatások az utazási szolgáltatás együttes részévé válnak. Ebben az esetben a(z) XY az uniós jog előírásainak megfelelően védelemmel rendelkezik annak érdekében, hogy visszafizesse az Ön által a(z) XY részére olyan szolgáltatások fejében befizetett pénzeszegeket, amelyek teljesítésére a(z) XY fizetésképtelensége miatt nem került sor. Felhívjuk figyelmét arra, hogy ez nem jogosít pénzvisszafizetésre az érintett szolgáltató fizetésképtelensége esetén.

A fizetésképtelenséggel szembeni védelemről bővebb információt itt talál: [[hyperlink beillesztendő](#)].

E hyperlinkre kattintva az utazó a következő tájékoztatásban részesül:

XY társaság az YZ révén [a fizetésképtelenséggel szembeni védelemért felelős szervezet, pl. biztosítási alap vagy biztosító társaság] gondoskodott a fizetésképtelenséggel szembeni védelemről].

Az utazók ezzel a szervezettel vagy adott esetben az illetékes hatósággal vehetik fel a kapcsolatot (elérhetőség, így többek között név, földrajzi cím, e-mail, telefonszám), ha a szolgáltatások teljesítését XY fizetésképtelensége miatt megtagadják.

Megjegyzés: Ez a fizetésképtelenséggel szembeni védelem nem terjed ki az XY-tól eltérő felekkel kötött olyan szerződésekre, amelyeket XY fizetésképtelensége ellenére teljesíteni lehet.

A nemzeti jogba átültetett (EU) 2015/2302 irányelv [[HYPERLINK](#)]

III. MELLÉKLET

Megfelelési táblázat

A 90/314/EGK irányelv	Ez az irányelv
1. cikk	1. cikk
2. cikk, 1. pont	3. cikk, 2. pont és 2. cikke (2) bekezdés, a) pont
2. cikk, 2. pont	3. cikk, 8. pont
2. cikk, 3. pont	3. cikk, 9. pont
2. cikk, 4. pont	3. cikk, 6. pont
2. cikk, 5. pont	3. cikk, 3. pont
3. cikk, (1) bekezdés	Törölve
3. cikk, (2) bekezdés	Törölve, ugyanakkor főbb részei átvéve az 5. és 6. cikkbe
4. cikk, (1) bekezdés, a) pont	5. cikk, (1) bekezdés, f) pont
4. cikk, (1) bekezdés, b) pont	5. cikk, (1) bekezdés, h) pont, 7. cikk, (2) bekezdés, d) és f) pont és 7. cikk (4) bekezdés
4. cikk, (2) bekezdés, a) pont	7. cikk, (2) bekezdés
4. cikk, (2) bekezdés, b) pont	5. cikk, (3) bekezdés, valamint 7. cikk (1) és (4) bekezdés
4. cikk, (2) bekezdés, c) pont	Törölve
4. cikk, (3) bekezdés	9. cikk
4. cikk, (4) bekezdés	10. cikk
4. cikk, (5) bekezdés	11. cikk, (2) és (3) bekezdés
4. cikk, (6) bekezdés	11. cikk, (2), (3) és (4) bekezdés, 12. cikk, (3) és (4) bekezdés
4. cikk, (7) bekezdés	11. cikk (5), (6) és (7) bekezdés
5. cikk, (1) bekezdés	13. cikk, (1) bekezdés
5. cikk, (2) bekezdés	14. cikk, (2), (3) és (4) bekezdés, 16. cikk
5. cikk, (3) bekezdés	23. cikk, (3) bekezdés
5. cikk, (4) bekezdés	7. cikk, (2) bekezdés, e) pont, 13. cikk, (2) bekezdés
6. cikk	13. cikk, (3) bekezdés
7. cikk	17. cikk és 18. cikk
8. cikk	4. cikk
9. cikk, (1) bekezdés	28. cikk, (1) bekezdés
9. cikk, (2) bekezdés	28. cikk, (4) bekezdés
10. cikk	31. cikk
Melléklet, a) pont	5. cikk, (1) bekezdés, a) pont, i. alpont
Melléklet, b) pont	5. cikk, (1) bekezdés, a) pont, ii. alpont
Melléklet, c) pont	5. cikk, (1) bekezdés, a) pont, iii. alpont

A 90/314/EGK irányelv	Ez az irányelv
Melléklet, d) pont	5. cikk, (1) bekezdés, e) pont
Melléklet, e) pont	5. cikk, (1) bekezdés, a) pont, i. alpont
Melléklet, f) pont	5. cikk, (1) bekezdés, a) pont, v. alpont
Melléklet, g) pont	5. cikk, (1) bekezdés, b) pont
Melléklet, h) pont	5. cikk, (1) bekezdés, c) pont, és 10. cikke (1) bekezdés
Melléklet, i) pont	5. cikk, (1) bekezdés, d) pont
Melléklet, j) pont	7. cikk, (2) bekezdés, a) pont
Melléklet, k) pont	13. cikk, (2) bekezdés